

Onderzoeksrapport Masterkeuze
Eenentwintigste bestuur Stichting OER 2009/2010

Voorwoord

Voor u ligt het tweede en laatste onderzoeksrapport van het eenentwintigste bestuur (academisch jaar 2009-2010) van Stichting Onderwijs Evaluatie Rapport. Met dit rapport komt voor ons een einde aan een jaar vol leerzame en gezellige momenten bij Stichting OER. We sluiten het jaar met een tevreden gevoel af, want we hebben dit bestuursjaar veel geleerd. Dit zien we duidelijk terug in de kwaliteit van dit onderzoek ten opzichte van ons vorige onderzoek.

Het onderzoek Masterkeuze heeft voor ons een persoonlijk tintje: Anna-Marie had voorafgaand aan haar bestuursjaar bij Stichting OER net haar master gekozen en is hier september 2009 mee begonnen, Ashni zat al in de masterfase van haar studie en ikzelf was tijdens mijn bestuursjaar volop bezig met mijn masterkeuze voor het academisch jaar 2010-2011.

Tijdens een masteravond van de Universiteit Utrecht in oktober 2009 bleek dat de master die ikzelf op het oog had met ingang van het komende collegejaar opgeheven zou worden. Er kwam een alternatief voor in de plaats, maar dat programma was toen nog niet volledig ontwikkeld.

Bij de faculteit Geesteswetenschappen was een ingrijpende herstructurering van het masteraanbod aan de gang, maar dit had soms nog vrij onduidelijke gevolgen voor studenten. Deze herstructurering was onze eerste insteek voor dit onderzoek: we wilden kijken of studenten ervan op de hoogte waren en wat dit voor gevolgen had voor hen. Wilden zij dan niet liever ergens anders gaan studeren? Hierdoor kwamen we bij het vraagstuk van de keuze voor een bepaalde master, waarover later meer.

Wij zouden graag een aantal mensen willen bedanken voor hun medewerking aan en inzet voor dit onderzoek. Allereerst heeft Felipe Salvé ons enorm geholpen bij het bepalen van de insteek van ons onderzoek en heeft hij de enquête voorzien van de nodige methodologische punten van kritiek. Daarnaast hebben wij veel gehad aan een gesprek met Christien Reichardt, toenmalig voorzitter van de faculteitsraad Geesteswetenschappen, die ons veel heeft kunnen vertellen over hoe, waar, en op welke manier de herstructurering heeft plaatsgevonden. Hierdoor hebben wij dit onderwerp kunnen laten varen.

In dit rapport hebben wij geprobeerd de mening van de student zo goed en objectief mogelijk in kaart te brengen. Dit rapport is zeer waardevol, aangezien het de meningen representeert van 314 bachelorstudenten en 189 masterstudenten die door de enquête aan het denken zijn gezet over hun keuze voor een vervolgopleiding. We hopen dan ook dat dit onderzoeksrapport in de toekomst gebruikt zal worden in beslissingen door iedereen die met dit onderwerp te maken krijgt.

De resultaten in dit rapport zijn op dinsdag 29 juni 2010 gepresenteerd tijdens het eindsymposium van Stichting OER, tegelijk met de resultaten van het eerste onderzoek naar Internationalisering.

Utrecht, augustus 2010

Elsemieke Laarman

Voorzitter Stichting Onderwijs Evaluatie Rapport 2009-2010

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Inleiding	5
2. Onderzoeksopzet	8
2.1. Vraagstelling	8
2.2. Enquête	8
2.3. Verdeling respondenten	9
2.4. Afname	10
3. Resultaten	11
3.1. Resultaten bachelorenquête	11
3.2. Resultaten masterenquête	24
4. Conclusie	34
4.1. Conclusie bachelorenquête	34
4.2. Conclusie masterenquête	35
5. Discussie	36
6. Aanbevelingen	38
Referenties	
Bijlagen	
Bijlage 1: Bachelorenquête	
Bijlage 2: Masterenquête	

1. Inleiding

Sinds 2002 zijn alle Nederlandse universiteiten geleidelijk overgegaan op het Bachelor-Mastersysteem (afgekort BaMa-systeem), waarmee zij gevolg hebben gegeven aan de afspraken die gemaakt zijn tijdens het proces van Bologna. Dit proces is van start gegaan op 19 juni 1999 bij de ondertekening van de Verklaring van Bologna door de toen 29 Europese ministers van Onderwijs. Enkele van de bepalingen van deze verklaring waren het invoeren van dit BaMa-systeem en een gelijkwaardig puntensysteem – het European Credit Transfer System (ECTS). Het pakket aan afspraken zou de mobiliteit van studenten in Europa moeten bevorderen en het zou bijdragen aan de concurrentiepositie van de Europese onderwijsinstellingen.

Tegelijkertijd werd het voor studenten ook makkelijker om binnen de landsgrenzen te wisselen van onderwijsinstelling. Bijvoorbeeld na het behalen van een bachelordiploma of zelfs voor het volgen van een minor of keuzevakken. Voor studenten kan het aantrekkelijk zijn om aan een andere universiteit of in een andere stad een andere manier van onderwijs te ervaren. Ook kan een student op deze manier voor een bepaald interesse- of expertisegebied naar een andere universiteit.

Het onderwerp Masterkeuze is op een bepaalde manier inhoudelijk een vervolg op het vorige onderzoeksonderwerp van Stichting OER: Internationalisering. De Bachelor-Masterstructuur is namelijk ingevoerd om de mobiliteit van studenten (en daarmee ook kennis) te verhogen. In lijn der verwachting zou men dan kunnen zeggen dat er evenveel studenten na hun bachelordiploma moeten weggaan naar een andere universiteit voor hun masteropleiding als dat er studenten voor het volgen van een masteropleiding naar een universiteit toe komen. In Utrecht is dit niet het geval, terwijl de Universiteit zich juist inspant voor de profilering als researchuniversiteit. Er gaan meer Utrechtse studenten naar een andere universiteit dan dat er nieuwe studenten naar de Universiteit Utrecht komen. De balans van de instroom vanuit andere Nederlandse universiteiten minus de uitstroom uit UU bachelors staat in 2009 op een negatief saldo van bijna 400. De faculteit Geesteswetenschappen is verantwoordelijk voor ongeveer de helft hiervan.

Voor dit onderzoek is er onder meer gebruik gemaakt van de Nationale Studenten Enquête van 2009 over de masteropleidingen van de Universiteit Utrecht. De respondenten zijn studenten van masteropleidingen van de UU. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen onderzoeksmasters en academische masters.

Voor de onderzoeksmasters geldt dat studenten over het algemeen tevreden zijn. Op inhoud, voorbereiding loopbaan, studeerbaarheid, aansluiting en voorzieningen scoort de UU licht hoger dan het landelijk gemiddelde van WO-instellingen (NSE, 2009). Lager scoort de UU op punten als keuzeruimte, samenhang, gebouwen, faciliteiten, inspraak, woonruimte (significant lager) en internationalisering. Echt opvallende resultaten waren er verder niet.

De resultaten van de groep academische masterstudenten van de UU liggen hier dicht bij. Hier en daar worden de UU opleidingen vaker positiever gewaardeerd dan het landelijk gemiddelde. Door deze groep studenten wordt de inhoud, keuzeruimte, samenhang, werkvormen, voorbereiding loopbaan, sfeer, aansluiting, inspraak en internationalisering positiever dan het landelijk gemiddelde gewaardeerd. De aspecten communicatie,

gebouwen, faciliteitenwoonruimte en voorzieningen worden negatiever dan het landelijk gemiddelde beoordeeld. Een aspect dat in positieve zin opvalt, is de voorbereiding loopbaan: deze scoort aan de UU een 6,8 ten opzichte van de 6,4 van het landelijke gemiddelde.

Bij beide groepen studenten krijgt de woonruimte dezelfde onvoldoende beoordeling: een 5,4. Dit is bij het landelijke gemiddelde respectievelijk een 6,3 bij de onderzoeksmasters en een 5,9 bij de academische masters. Dit onderzoek levert wellicht de vraag op of de uitstroom van bachelorstudenten en mindere instroom van masterstudenten ligt aan factoren, die buiten de invloedssfeer van de UU liggen. De inhoud van de opleidingen wordt immers bij beide groepen respondenten boven gemiddeld gewaardeerd.

In de Studentenmonitor Hoger Onderwijs 2006 van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OC&W) is, naast de vaste onderdelen, ook aandacht besteed aan de motieven bij de masterkeuze. Dit onderzoek werd onder ruim 14.000 studenten uit het hoger onderwijs afgenomen, dus zowel bachelor- als masterstudenten van het HBO en WO. Veel van de vragen die in dit onderzoek aan de orde zijn gekomen, heeft Stichting OER de Utrechtse studenten voorgelegd in de enquête naar de masterkeuze. Op deze manier kan vergeleken worden hoe de Utrechtse student zich verhoudt tot een landelijk gemiddelde en daarnaast kan het dienen als een update: is er veel veranderd in de afgelopen drie jaar?

Uit het onderzoek uit 2006 blijkt onder meer dat 87% van de WO studenten verder wil studeren na de bachelor: slechts 5% gaat werken en de overige 8% weet het nog niet. Dit wordt door de onderzoekers gekoppeld aan de vraag of de student in de nominale fase van de studiefinanciering zit, of in de leenfase: slechts 3% van de studenten die nog 'stufi' ontvangen is van plan te gaan werken, tegenover 11% van de studenten die in de leenfase zitten. 89% van de studenten in de nominale fase wil verder gaan studeren, tegenover 80% van de studenten in de leenfase. Het nog recht hebben op studiefinanciering is dus landelijk een factor waardoor een student eerder geneigd zal zijn verder te studeren.

Daarnaast blijkt dat 79% van de studenten kiest voor een inhoudelijk aansluitende master, waarbij wordt aangegeven dat dit niet per definitie de wettelijk vastgestelde doorstroommaster is. Opvallend is dat een researchmaster volgens de onderzoekers noch inhoudelijk aansluitend noch niet-inhoudelijk aansluitend is: het vormt een aparte categorie. Hiermee wordt geïmpliceerd dat ten eerste een researchmaster niet over inhoud gaat, en ten tweede dat slechts de academische en educatieve masters inhoudelijk wel of niet kunnen aansluiten. Over de doorstroom BA – MA zeggen de onderzoekers dat 70% van de studenten aan dezelfde universiteit blijft studeren waar zij de bachelor hebben behaald. Maar tweederde van de studenten die een niet-inhoudelijke master kiezen, gaat deze opleiding aan een andere universiteit volgen dan waar zij hun bachelor hebben gevolgd. De meeste studenten die een inhoudelijk aansluitende master of een researchmaster kiezen gaan deze volgen aan dezelfde universiteit als waar zij de bachelor hebben behaald.

De onderzoekers vragen verder naar de keuzemotieven voor een bepaalde masteropleiding. De motieven met respectievelijke percentages waren: inhoud (90%), directe aansluiting (68%), arbeidsmarktperspectieven (55%), carrière in de wetenschap (31%), aanbod dichtbij (28%), promotietraject (21%), internationalisering (17%). Deze keuzemotieven zijn in dit onderzoek ook aan de Utrechtse student voorgelegd.

In het volgende hoofdstuk zal de onderzoeksopzet worden behandeld. Hierin wordt uiteengezet wat de precieze vraagstelling is, wat de steekproef is, hoe de bachelorenquête

en de masterenquête eruit zien en hoe het afnameproces heeft plaatsgevonden. In hoofdstuk drie worden de resultaten van de bachelorenquête in 3.1. uitvoerig besproken en de resultaten van de masterenquête in 3.2. Hoofdstuk vier geeft een conclusie van beide onderzoeken weer. Vervolgens wordt in hoofdstuk vijf een discussie op de resultaten gegeven, waarna wij in hoofdstuk zes aanbevelingen doen.

2. Onderzoeksopzet

2.1. Vraagstelling

Na het behalen van de bachelorbul kan een student ervoor kiezen een universitaire master te gaan volgen. Een master geeft de student meer verdieping en biedt hem de mogelijkheid zichzelf beter te ontwikkelen. Bovendien wordt de kans op succes in het beroepsleven of in het wetenschappelijk onderzoek vergroot. Maar hoe komt de student tot zijn masterkeuze?

De onderzoeksvraag is als volgt geformuleerd: “Welke factoren hebben invloed op de masterkeuze van de Utrechtse student?”

Deze onderzoeksvraag zal aan de hand van de volgende deelvragen worden beantwoord:

- 1) Wil de Utrechtse student überhaupt na zijn bacheloropleiding een masteropleiding gaan volgen?
- 2) Weet de Utrechtse student al aan welke universiteit hij zijn master zou willen volgen?
- 3) Welke argumenten zijn voor de Utrechtse student bepalend (geweest) voor zijn masterkeuze?
- 4) Welke bronnen gebruikt(e) de Utrechtse student voor zijn masterkeuze?
- 5) Is de Utrechtse student tevreden met het masteraanbod van de UU?
- 6) Wat wil de Utrechtse student gaan doen als hij geen masteropleiding na zijn bachelor gaat doen? (alleen bachelorenquête)
- 7) Hoe beoordeelt de Utrechtse student zijn huidige master? (alleen masterenquête)

2.2. Enquête

Om de onderzoeksvraag te onderzoeken, is gekozen voor een enquête. Met deze onderzoeksvorm is een grote groep studenten te bereiken en kunnen de antwoorden gemakkelijk met elkaar vergeleken worden. Bovendien geeft deze vorm cijfermatig inzicht.

Om onderzoek te kunnen doen naar de factoren die invloed hebben op de masterkeuze is gekozen voor twee enquêtes: een enquête voor de bachelorstudenten (zie bijlage 1) en een enquête voor de masterstudenten (zie bijlage 2). Bij de bachelorstudenten gaat het om een voorblik op hun masterkeuze en bij de masterstudenten om een terugblik.

Beide enquêtes bestaan uit 18 vragen. Veel vragen bestaan uit meerdere subvragen. Ook is er een open vraag in de enquête opgenomen, waarin de respondenten wordt gevraagd suggesties te geven hoe de UU haar mastervoorlichtingen en/of masteropleidingen zou kunnen verbeteren.

De enquête begint met een inleiding, waarin wordt beschreven wat Stichting OER doet, wat kort de bedoeling van het onderzoek is en welke rol de mening van de student heeft in het beleid. Na de korte inleiding begint de enquête met de vraag naar enkele demografische gegevens: geslacht, leeftijd, faculteit en opleiding. De enquêtes zijn dus anoniem. Daarna volgen de vragen, die ingaan op de verschillende deelvragen.

Sommige vragen zijn in beide enquêtes opgenomen. De formulering van de bachelorenquête staat dan in de tegenwoordige tijd en die van de masterenquête in de verleden tijd. Een

voorbeeld hiervan is vraag 7 in BA-enquête en vraag 8 in MA-enquête: ben/was je tevreden met het huidige masteraanbod van de Universiteit Utrecht?

Andere vragen zijn slechts in één enquête opgenomen, zoals vraag 4 in de BA-enquête: weet je al of je een master aan de Universiteit Utrecht wilt volgen? en vraag 13 in de MA-enquête: wat vond je van de selectiecriteria van je huidige master?

2.3. Verdeling respondenten

De respondenten moeten een zo representatief mogelijk beeld geven van de studenten van de Universiteit Utrecht. Stichting OER heeft daarom voor dit onderzoek gekozen de eerstejaars bachelorstudenten buiten beschouwing te laten. Deze grote groep studenten staat nog aan het begin van hun bacheloropleiding. Ze zullen zich misschien wel verdiept hebben in de mastermogelijkheden, maar ze zullen veelal nog geen beslissing hebben genomen.

De vijf faculteiten die mee zijn genomen in het onderzoek zijn: Geesteswetenschappen, Geowetenschappen, Bètawetenschappen, Sociale wetenschappen en Recht, Economie, Bestuur en Organisatie (REBO). De faculteiten Diergeneeskunde en Geneeskunde zijn niet meegenomen. De reden voor deze keuze is dat deze studenten een ander soort onderwijsprogramma volgen dat moeilijk te vergelijken is met de andere faculteiten. Dit geldt ook voor University College en de Roosevelt Academy.

De aantallen studenten per faculteit zijn via de website van de Universiteit Utrecht achterhaald. Op basis van deze aantallen is berekend hoeveel BA-respondenten en MA-respondenten er bij elke faculteit nodig zijn om een goede verhouding te krijgen. Het streven was naar 350 BA-studenten en 350 MA-studenten. Tabel 1 geeft weer hoeveel respondenten er per faculteit een enquête moesten invullen om de juiste verhouding te krijgen.

Deze aantallen berusten op een gewenst aantal. In de praktijk bleken deze aantallen moeilijk te realiseren. In het laatste blok van het studiejaar worden bij de derdejaars bachelorstudenten en hoger en bij de masterstudenten minder colleges gegeven, omdat de studenten dan bezig zijn met hun scriptie. In het hoofdstuk resultaten zal aan bod komen hoeveel respondenten uiteindelijk de enquêtes hebben ingevuld en van welke faculteit zij afkomstig waren.

<i>Faculteiten</i>	<i>Aantal gewenste BA-respondenten</i>	<i>Aantal gewenste MA-studenten</i>
Geesteswetenschappen	95	95
Geowetenschappen	35	35
Betawetenschappen	63	63
Sociale wetenschappen	77	77
Recht, Economie en B&O	80	80
Totaal	350	350

Tabel 1. Aantal gewenste BA-studenten en MA-studenten

2.4. Afname

Per faculteit zijn meerdere cursussen van bacheloropleidingen en masteropleidingen geselecteerd om daar te enquêteren. De contactpersonen en docenten van deze cursussen zijn benaderd via de e-mail met de vraag of Stichting OER tijdens de colleges een enquête kon afnemen bij de studenten. Ook hebben studieverenigingen hun leden de enquête laten invullen.

3. Resultaten

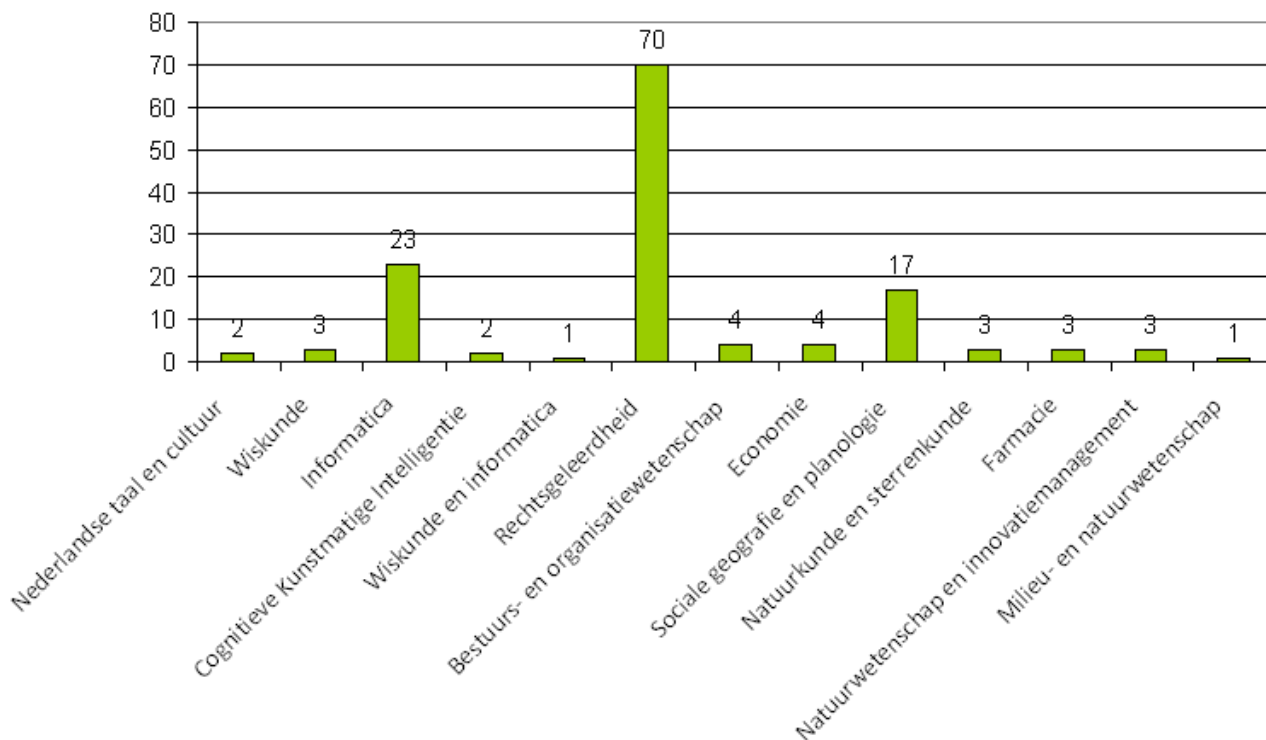
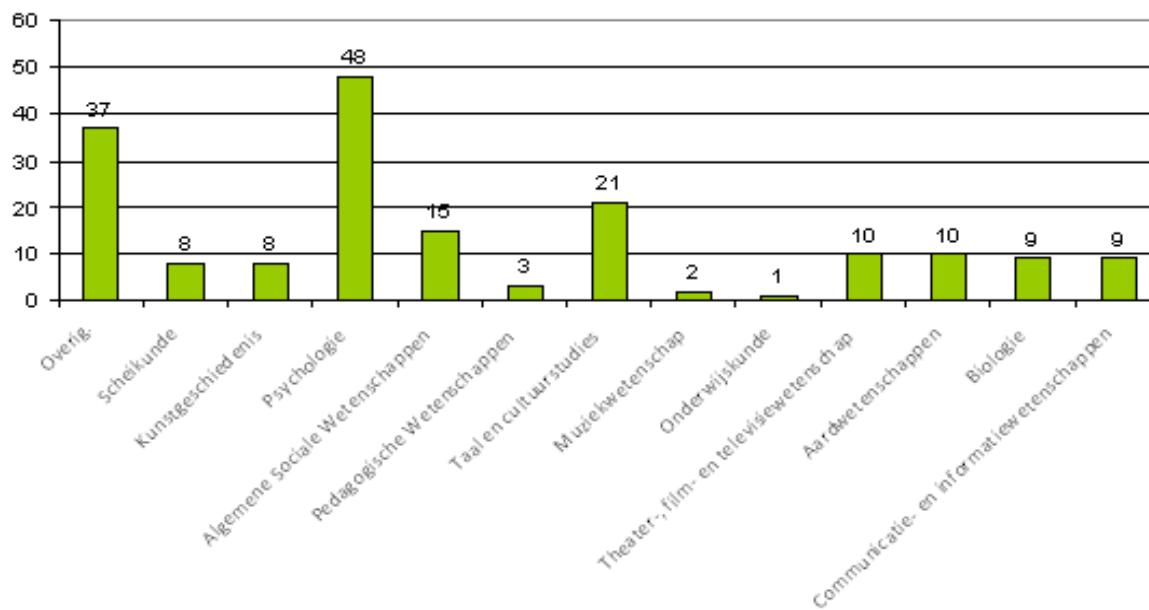
3.1. Resultaten bachelorenquête

Tabel 2 geeft een overzicht weer van het profiel van de respondent van dit onderzoek. De verhouding man-vrouw is 40%-60%. Deze percentages komen overeen met de verhouding man-vrouw, die aan de Universiteit Utrecht studeren. De gemiddelde leeftijd van de respondenten was 21 jaar. 318 bachelorstudenten hebben meegedaan aan het onderzoek. De faculteit Geesteswetenschappen werd in dit onderzoek ondervertegenwoordigd. Het gewenste aantal studenten Geesteswetenschappen heeft de enquête niet ingevuld. De andere faculteiten worden in dat opzicht wel gerepresenteerd.

Karakteristiek		Aantal (% , gemiddeld)
Geslacht (n=314)	man	129 (40,6%)
	vrouw	109 (59.4%)
Leeftijd (jaren)		18-35 jaar (21 jaar)
Faculteit	Geesteswetenschappen	65
	Geowetenschappen	34
	Bètawetenschappen	57
	Sociale wetenschappen	77
	Recht, Economie en B&O	85

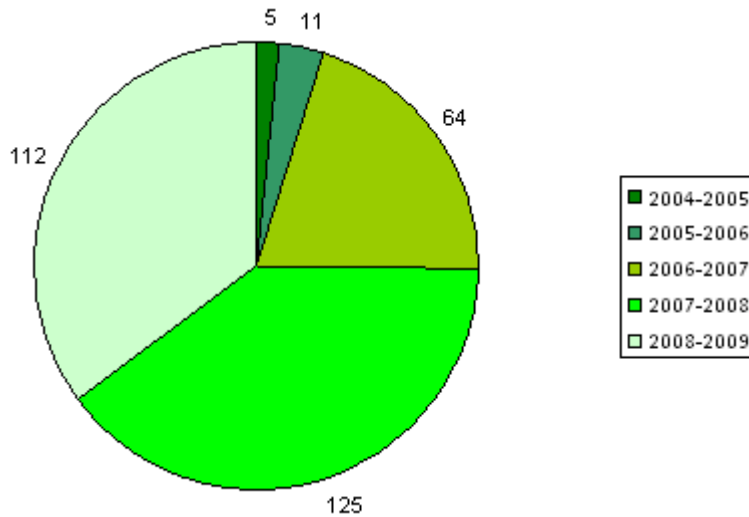
Tabel 2. Profiel van de respondent

In figuur 1 en 2 is te zien dat de respondenten van 25 verschillende opleidingen afkomstig waren. Er waren 37 respondenten die geen opleiding hebben ingevuld. Veel studenten van de faculteit REBO, die meededen aan dit onderzoek, doen de opleiding Rechtsgeleerdheid (n= 70). Studenten Economie en Bestuurs- en organisatiewetenschap zijn onder vertegenwoordigd. Bij de opleiding Rechtsgeleerdheid is wel bij verschillende soorten colleges geënquêteerd. In dit hoofdstuk zullen de resultaten per faculteit worden weergegeven en niet per opleiding.

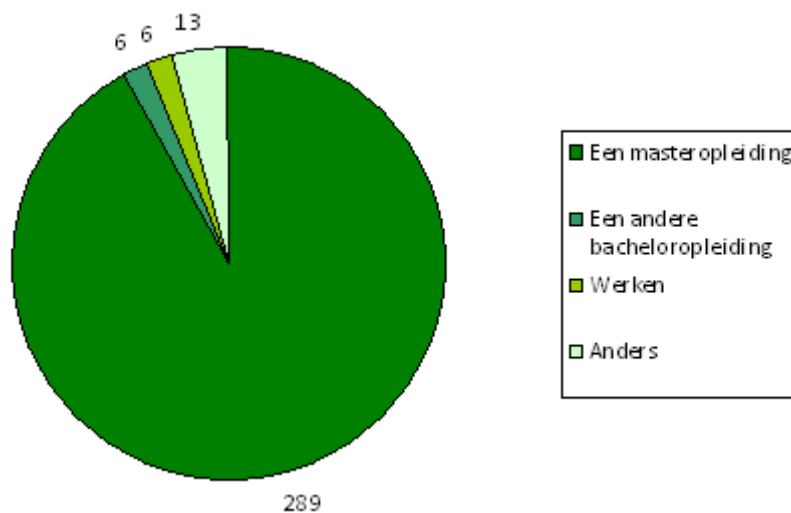
Figuur 1 en 2. Opleidingen respondenten

Figuur 3 geeft weer dat de studenten in verschillende studiejaar zitten. Dit varieert van het tweede jaar (2008-2009) tot aan het zesde jaar (2004-2005). De grootste groep vormen de derdejaars bachelorstudenten (2007-2008) met 39,4%. Daarna volgen de tweedejaars bachelorstudenten (2008-2009) met 30,3%. De minste respondenten zijn zesdejaars (1,6%).

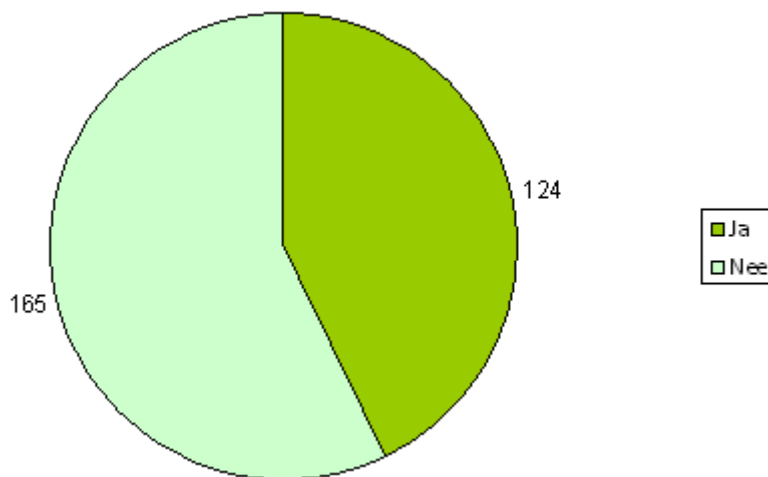
Figuur 3. Studiejaar respondenten

92% van de respondenten gaat na de bachelor een master doen. De respondenten die geen master willen volgen na hun bachelor, mochten de vragen over de master overslaan en doorgaan naar vraag 15 (zie bijlage 1).

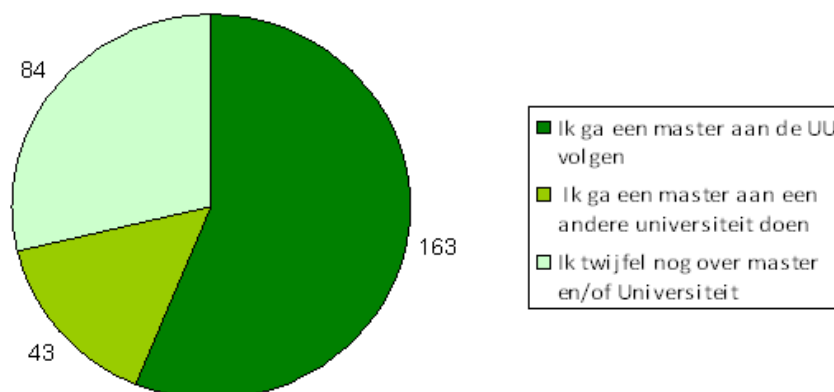
Figuur 4. Wat ga je doen als je je bachelordiploma behaald hebt?

Weten de respondenten al welke master ze gaan volgen? De antwoorden liggen dichtbij elkaar. 57,1% van de respondenten weet nog niet welke master hij wil gaan doen en 42,9% weet het wel. Derdejaars studenten en hoger weten eerder welke master ze willen volgen dan de tweejaars studenten. 72% van de tweedejaars weet nog niet wat hij wil studeren tegenover 34% van de derdejaars en 13% van de vierdejaars respondenten.

Figuur 5. Weet je al welke master je wilt volgen?

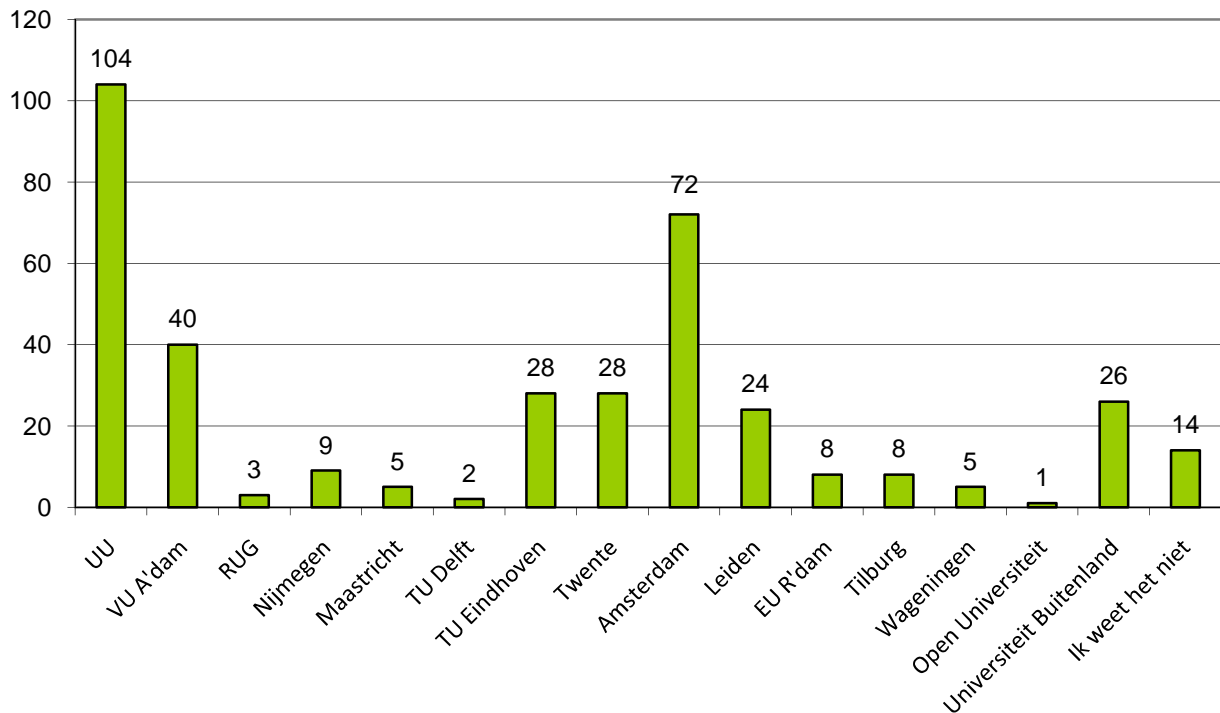
Weten de studenten al of ze een master aan de Universiteit Utrecht willen volgen? 56,2% van de respondenten zegt: “Ja, ik ga een master aan de UU volgen”. 14,8% van de respondenten zegt: “Nee, ik ga een master aan een andere universiteit doen”. 29% van de respondenten twijfelt nog.

Figuur 6. Weet je al of je een master aan de UU wilt volgen?

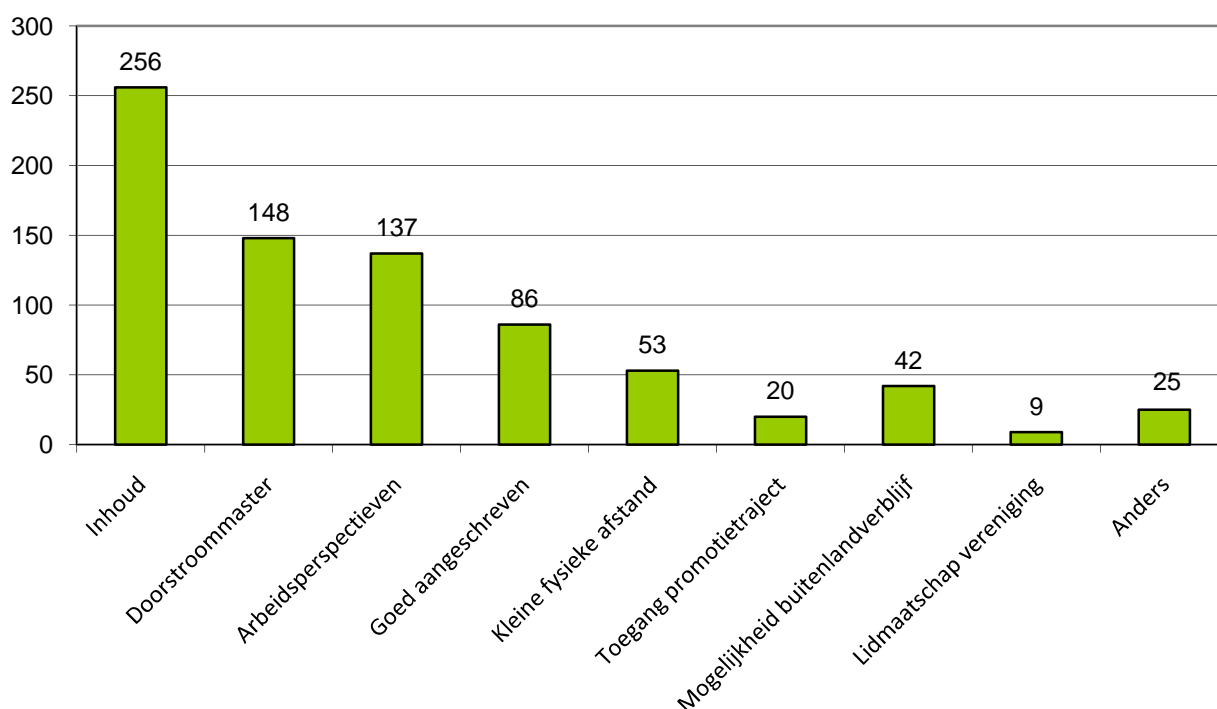
Welke universiteit(en) overweegt de respondent dan voor hun masterkeuze? Naast de Universiteit Utrecht overwegen 72 studenten een master aan de Universiteit van Amsterdam te gaan doen en 40 studenten aan de Vrije Universiteit Amsterdam. 44% van de 72 studenten die wil studeren aan de Universiteit Amsterdam, studeert aan de faculteit Geestewetenschappen. 14 van de 24 respondenten die wil studeren aan de Universiteit Leiden is afkomstig van de faculteit REBO.

31,9% van de respondenten die aangaf een master aan de Universiteit van Amsterdam te overwegen, weet zeker dat hij een master aan deze universiteit gaat doen tegenover 22,5% van de respondenten die aangaf een master aan de Vrije Universiteit van Amsterdam te gaan doen.

Figuur 7. Welke universiteit(en) overweeg je voor je masterkeuze?

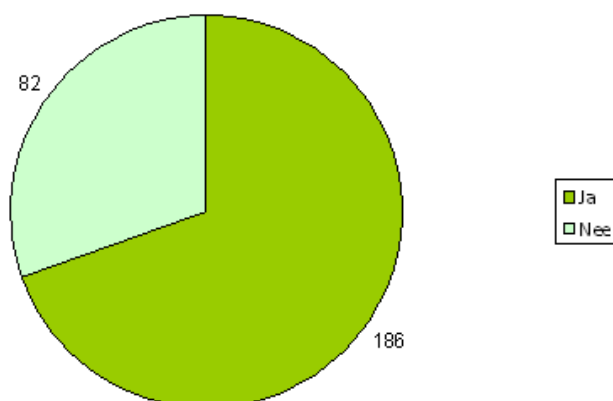
Argumenten die bepalend kunnen zijn voor de masterkeuze, zijn aan de respondenten voorgelegd. De inhoud van de master is het belangrijkste argument. 256 respondenten (88,3%) kruisten dit antwoord aan. Daarna volgden de argumenten: doorstroommaster (51,2%) en arbeidsperspectieven (47,4%). Lidmaatschap bij een vereniging is voor de meeste respondenten geen argument. Slechts 3,1% van de respondenten gaf aan dat dit argument een rol speelt.

Figuur 8. Welk(e) argument(en) zijn bepalend voor je masterkeuze?

De meerderheid van de respondenten is tevreden over het masteraanbod van de UU. 69,4% van de respondenten is tevreden. De groep respondenten die ontevreden is over het masteraanbod, gaf als argument dat hun master is afgeschaft. Dit zijn respondenten van de opleidingen Kunstgeschiedenis (faculteit Geesteswetenschappen) en Rechtsgeleerdheid (faculteit REBO).

Van de respondenten die een master aan een andere universiteit gaan doen, is 82,5% niet tevreden met het masteraanbod van de UU. Van de studenten die een master aan de UU gaan doen, is 83,33% tevreden met het masteraanbod van de UU.

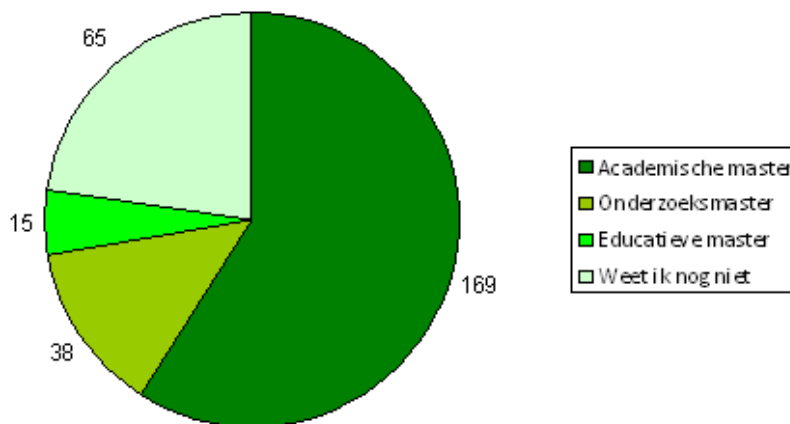

Figuur 9. Ben je tevreden met het huidige masteraanbod van de UU?

Meer dan de helft van de respondenten (58,9%) wil een academische master volgen. 13,2% van de respondenten wil een onderzoeksmaster volgen. De respondenten die dit antwoord

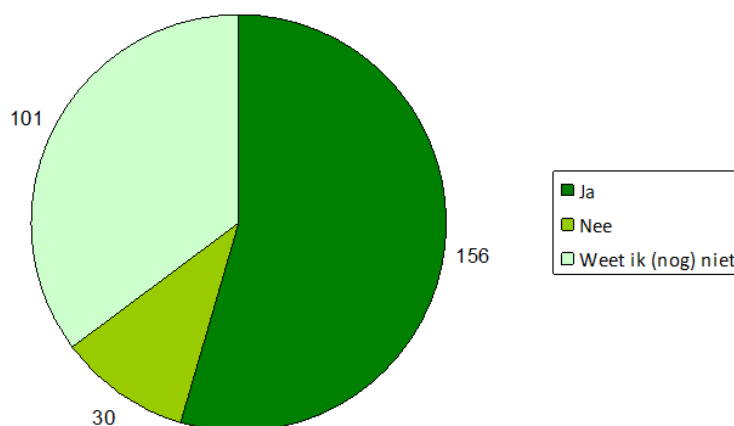

gaven, zijn het meest afkomstig van de faculteit Bètawetenschappen. Deze faculteit heeft ook de meeste onderzoeksmaster. 22,6% van de respondenten weet nog niet welke soort master hij zou willen volgen.

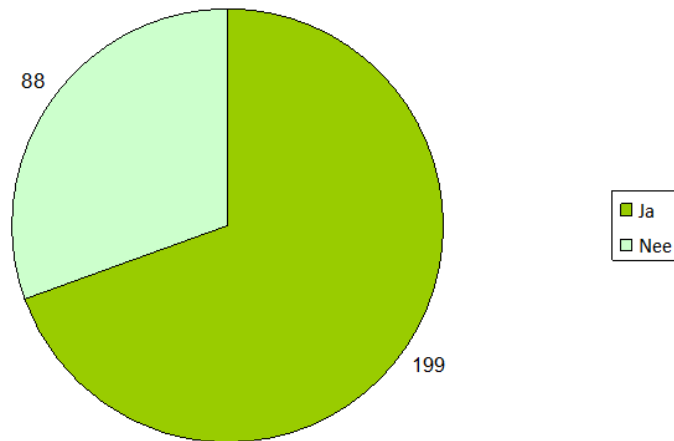
Figuur 10. Wat voor soort master zou je willen volgen?

De master die de studenten willen gaan volgen, sluit bij 54,4% van de respondenten direct aan op de bacheloropleiding. Bij 10,5% van de respondenten is dit niet het geval. De helft van deze groep respondenten doet een studie aan de faculteit Geesteswetenschappen. 35,2% van de respondenten geeft aan dat de master niet direct aansluit op de bacheloropleiding.

Figuur 11. Sluit de master direct aan op je bacheloropleiding?

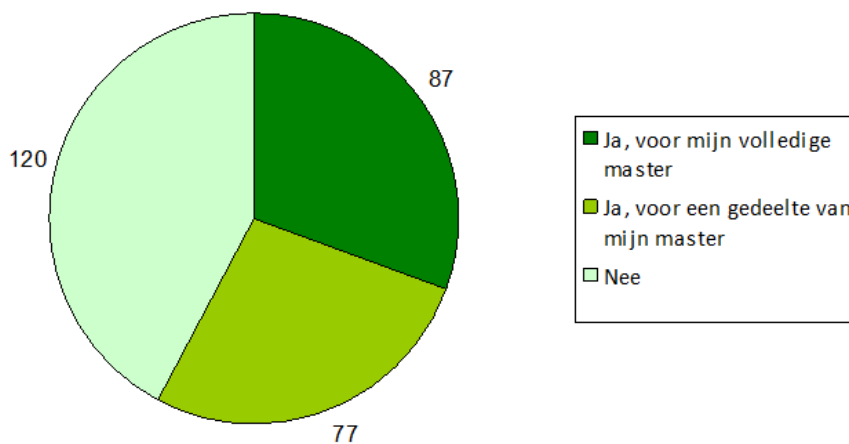
Bij het invullen van de profileringsruimte houdt 69,3% van de respondenten rekening met de keuze voor een master.

Figuur 12. Houd je rekening met je profileringsruimte?

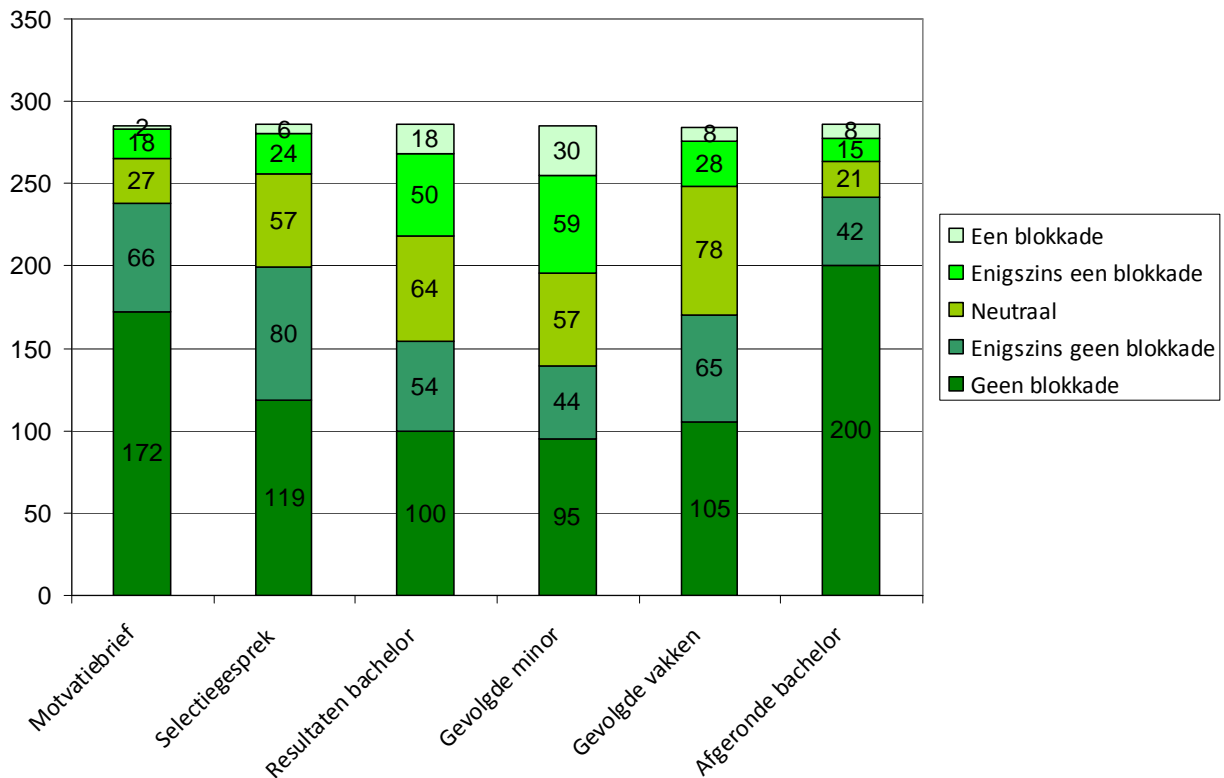
Vanaf hun tweeëntwintigste jaar hebben de meeste respondenten over het algemeen geen recht meer op studiefinanciering. 30,6% van de respondenten geeft aan voor hun master nog volledige studiefinanciering te krijgen. 27,1% van de respondenten krijgt nog een gedeelte van de studiefinanciering. 42,3% van de respondenten heeft geen recht meer op studiefinanciering tijdens de master.

Als het recht op studiefinanciering wordt gespecificeerd naar studiejaar, dan blijkt dat 33% van de respondenten in het studiejaar 2007-2008 geen studiefinanciering meer krijgen en 67% in het studiejaar 2006-2007.

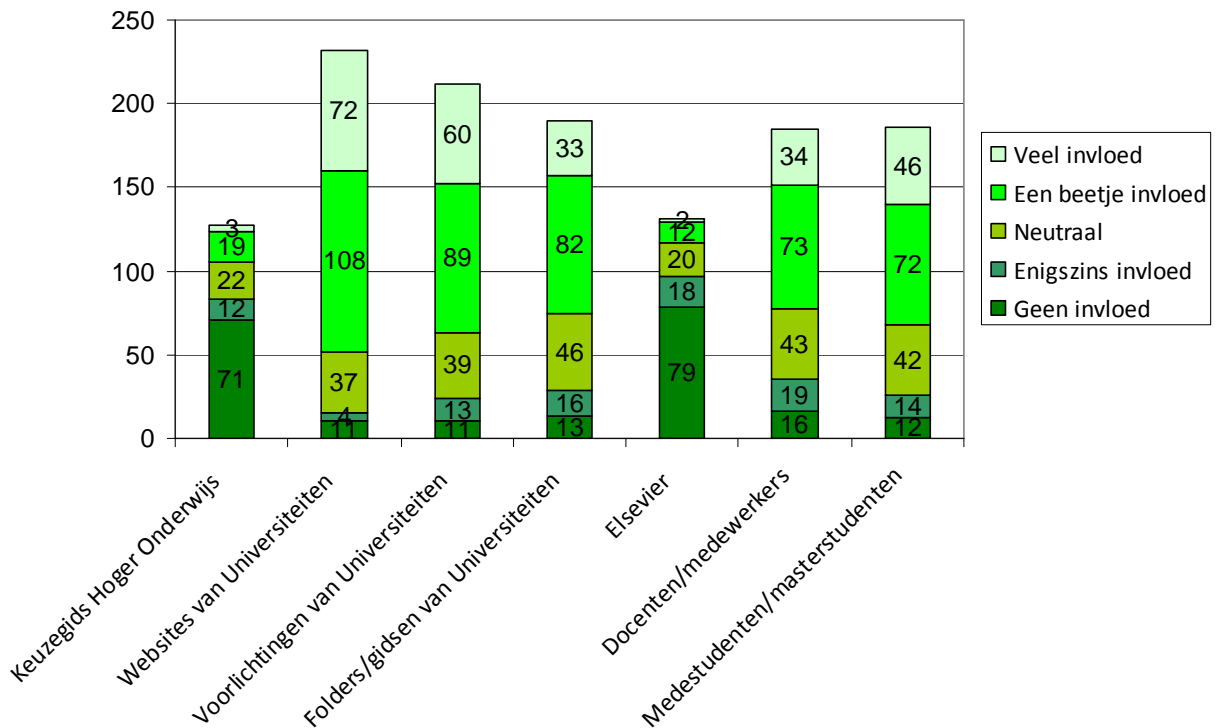
Figuur 13. Heb je nog recht op studiefinanciering?

Selectiecriteria kunnen een blokkade vormen voor de masterkeuze. De selectiecriteria in figuur 14 vormen geen grote blokkade voor de keuze van een master. De grootste blokkade is een gevolgd minor. Voor 31,5% van de respondenten vormt dit een blokkade.

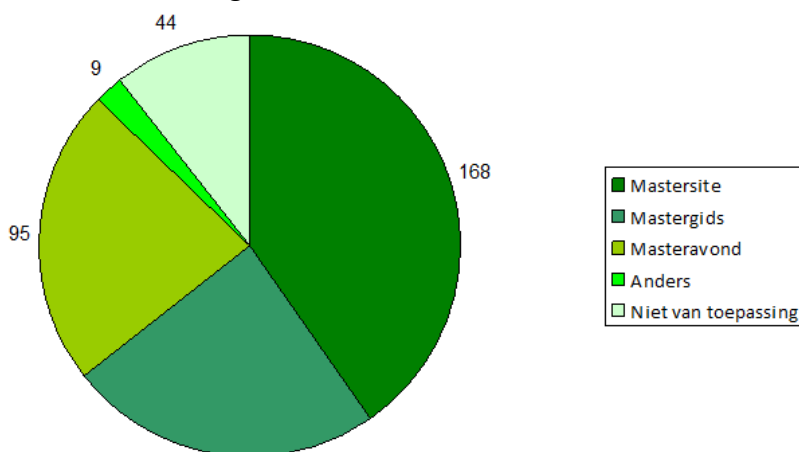
Figuur 14. In hoeverre vormen de selectiecriteria voor jou een blokkade?

Studenten gebruiken verschillende bronnen om tot een masterkeuze te komen. De respondenten kregen de bronnen voorgelegd, waarna de studenten moesten aangeven hoeveel invloed deze bronnen hebben gehad op hun masterkeuze. Figuur 15 geeft weer dat de Keuzegids Hoger Onderwijs en de Elsevier geen invloed hebben gehad op de keuze van de respondent. Daarentegen hebben websites van de Universiteiten, voorlichtingen, folders, docenten en medestudenten wel invloed op de keuze van de respondent.

Figuur 15. Hoeveel invloed hadden de volgende bronnen op jouw masterkeuze?

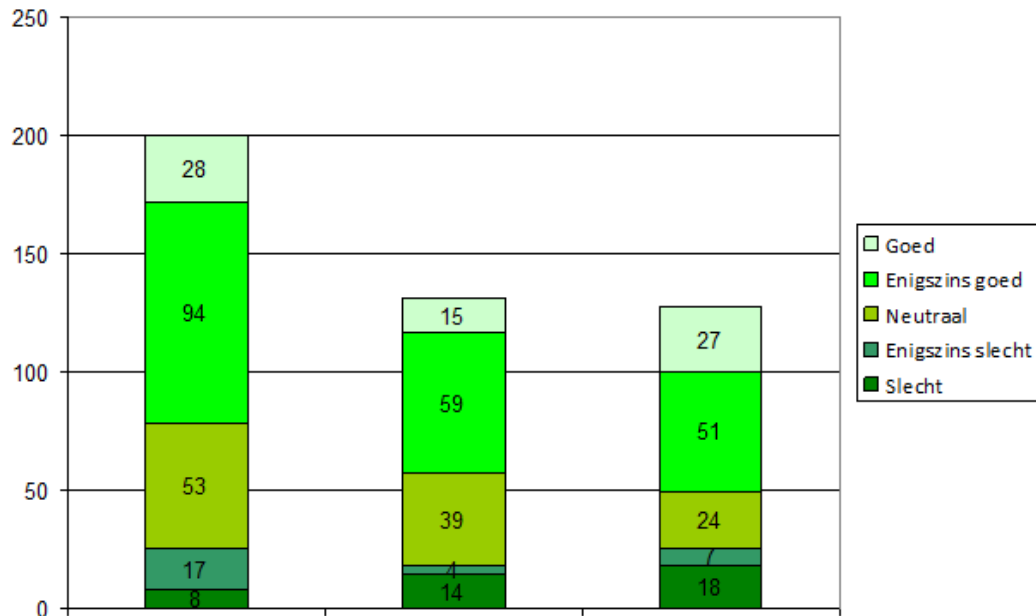
De bronnen van de vorige vraag waren gericht op Universiteiten in het algemeen. Deze vraag gaat in op de informatievoorzieningen van de Universiteit Utrecht zelf. Welke informatievoorzieningen van de UU hebben de respondenten bekeken en bezocht? 60,9% van de respondenten heeft de mastersite van de UU bezocht. 36,2% van de respondenten heeft de mastergids van de UU bekeken. 29,9% van de respondenten heeft een mastervoorlichtingsavond van de UU bezocht.

Figuur 16. Welke informatievoorzieningen van de UU heb je bekeken/bezocht?

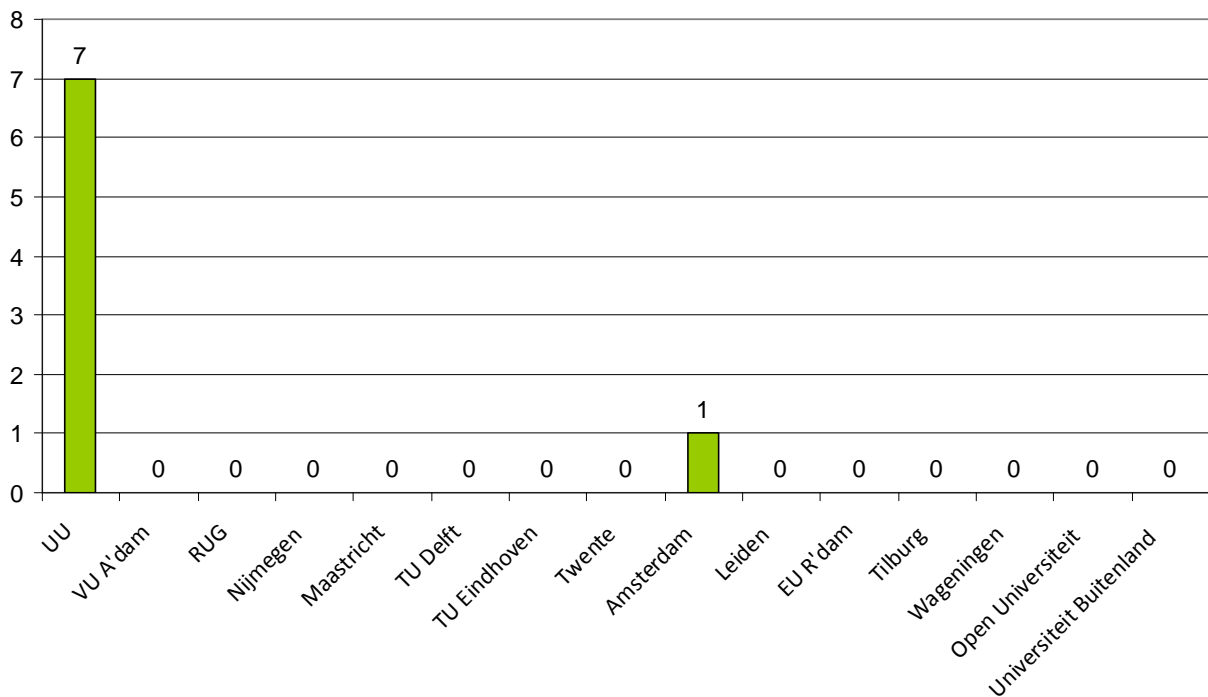
Vervolgens konden de respondenten een oordeel geven over de informatievoorzieningen van de UU. Het merendeel van de studenten gaf een goed oordeel. 61% van de

respondenten gaf een goed oordeel over de mastersite, 56,5% over de mastergids en 61,5% over de mastervoorlichtingsavond.

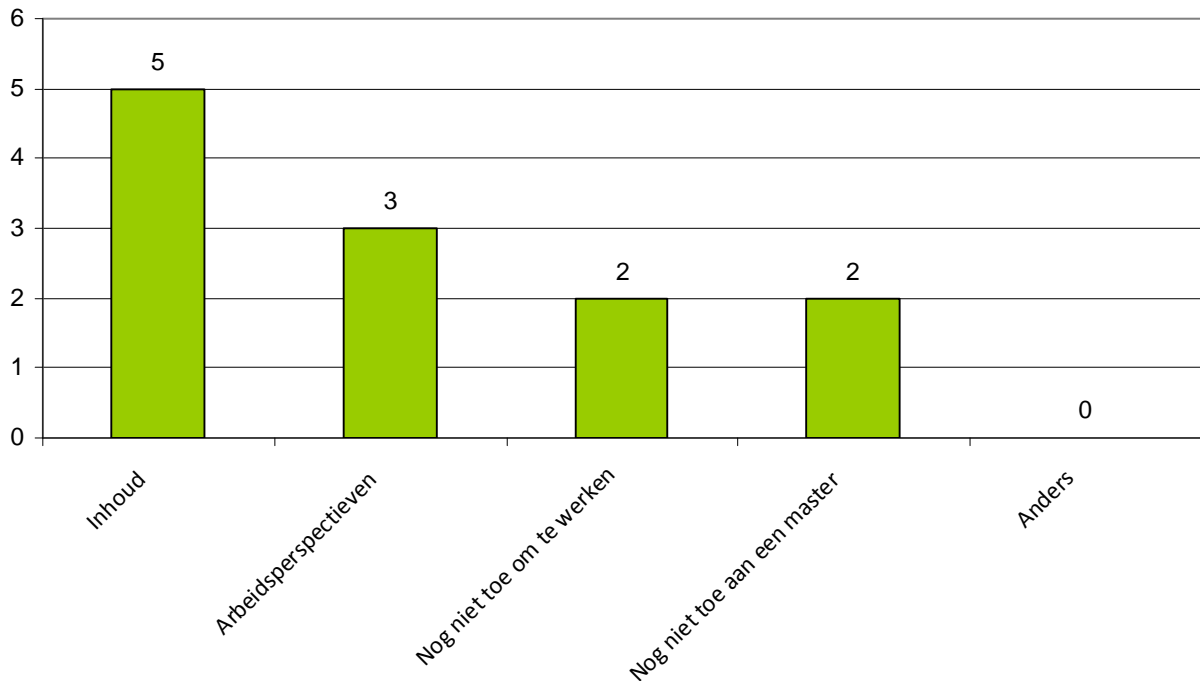
Figuur 17. Geef je oordeel over de informatievoorzieningen van de UU

De studenten die hadden aangegeven na hun bachelordiploma nog een andere bacheloropleiding te willen volgen en (nog) geen master, konden aangeven aan welke universiteit ze deze bachelor willen volgen. Er waren 8 respondenten die na hun bacheloropleiding nog een bachelor willen volgen. 7 respondenten willen deze bachelor aan de UU volgen en 1 respondenten aan de Universiteit van Amsterdam.

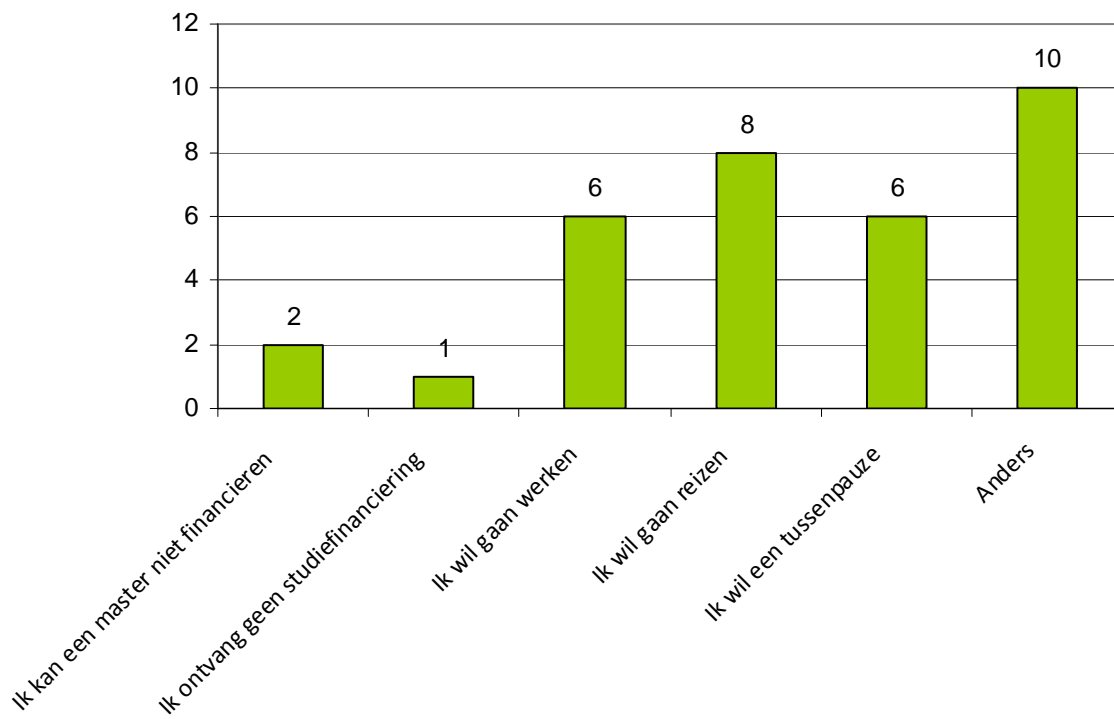
Figuur 18. Aan welke universiteit wil je de bacheloropleiding volgen?

Wat zijn de argumenten van de respondenten om na hun bachelordiploma nog een bachelor te volgen? 6 respondenten vulden deze vraag in. 5 respondenten gaven aan dat de inhoud van de bachelor hen aanspreekt. 3 respondenten gaven aan dat de arbeidsperspectieven van die bachelor goed zijn. 2 respondenten gaven aan dat ze er nog niet aan toe zijn om te gaan werken. Ook zijn 2 respondenten nog niet toe aan een master.

Figuur 19. Waarom wil je nog een bacheloropleiding volgen?

Er waren 19 respondenten die aangaven na hun bachelordiploma te gaan werken of anders. Waarom willen deze respondenten (nog) geen universitaire master volgen? De respondenten willen een tussenpauze. Ze willen met name gaan reizen en werken.

Figuur 20. Waarom wil je (nog) geen universitaire master volgen?

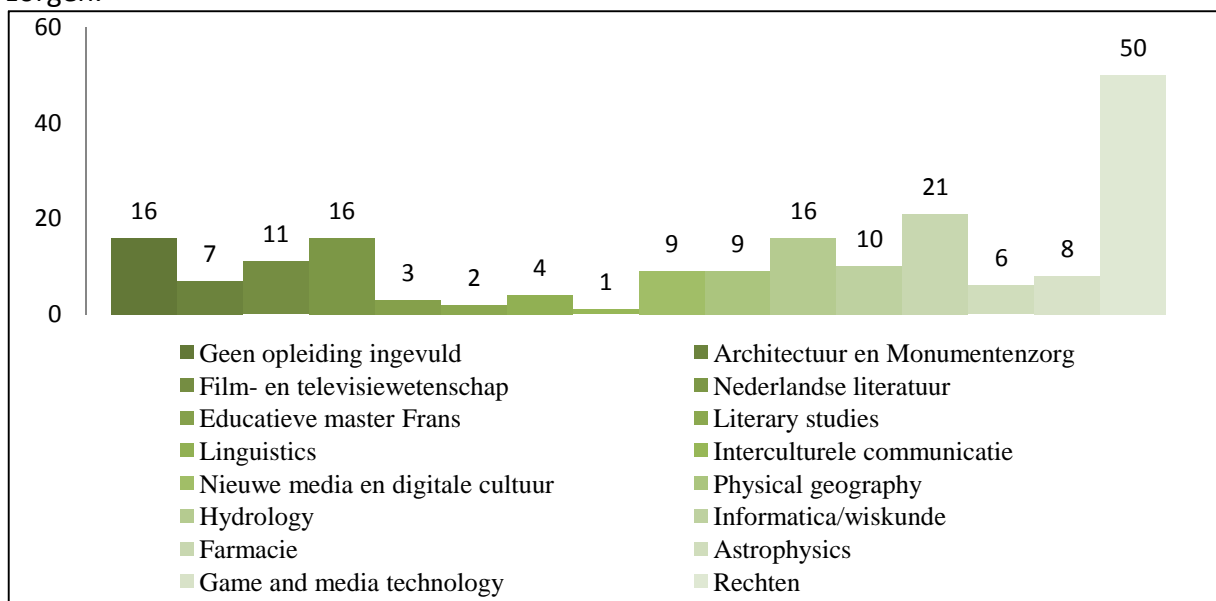
3.2. Resultaten masterenquête

In tabel 3 is een overzicht te zien van de karakteristieken van de respondenten van dit onderzoek. Hier is te zien dat de verdeling man –vrouw, ongeveer 40% respectievelijk 60% is onder de respondenten. Deze percentages zijn vergelijkbaar met het aantal mannen en vrouwen die aan de Universiteit Utrecht studeren. De gemiddelde leeftijd van de respondenten was 24 jaar. Bij sociale wetenschappen is te zien dat het aantal respondenten 0 is en dit komt doordat er geen colleges van de faculteit Sociale wetenschappen bezocht konden worden. Dit zal in de discussie nader besproken worden.

Karakteristiek		Aantal (% , gemiddeld)
Geslacht (n=189)	man	79 (41.8)
	vrouw	109 (57,5)
Leeftijd (jaren)		21-52 (24)
Faculteit	Geesteswetenschappen	57
	Geowetenschappen	27
	Bètawetenschappen	46
	Sociale wetenschappen	0
	Recht, Economie en B&O (REBO)	59
N = 189		

Tabel 3. Profiel van de respondenten van dit onderzoek

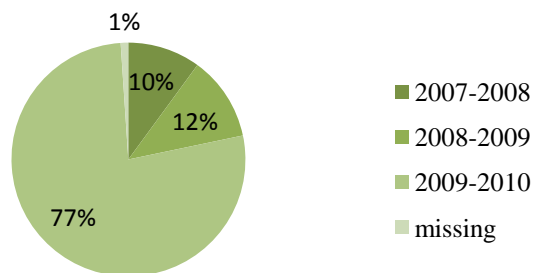
In de figuur 21 is te zien van welke opleidingen de respondenten afkomstig waren. Deze twee overzichten geven aan dat het aantal respondenten niet gelijk verdeeld is over de verschillende opleidingen. Voor het verwerken van de resultaten is hier verder geen rekening me gehouden, omdat de resultaten per faculteit en niet per masteropleiding worden uitgewerkt. Wel zou het voor een vertekend beeld voor de faculteiten kunnen zorgen.

Figuur 21. Opleidingen respondenten

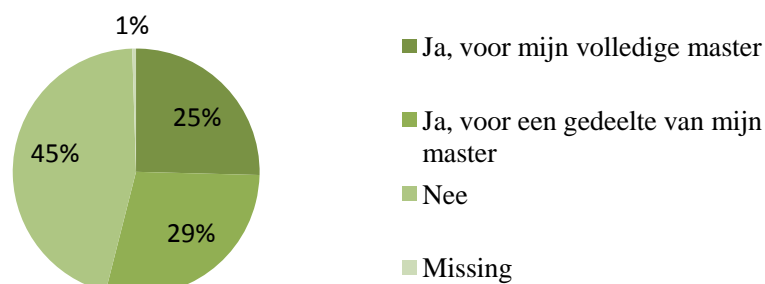

In figuur 22 is te zien dat het respondenten betreft die voornamelijk in het afgelopen studiejaar zijn begonnen met hun masteropleiding. Als de respondenten een master volgen die een jaar duurt zoals dat het geval is bij rechten zal bijdragen tot een hogere percentage studenten die dit jaar met hun master zijn begonnen.

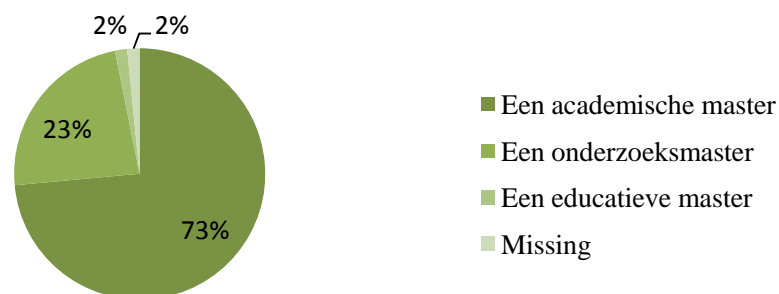

Figuur 22. Studiejaar respondenten

Bijna de helft van de studenten heeft geen recht meer op studiefinanciering gedurende het volgen van hun masteropleiding. Een kwart heeft voor zijn volledige master recht op studiefinanciering en het resterende kwart heeft voor een gedeelte van zijn master recht op studiefinanciering. (zie figuur 23) Bijna tweederde deel van de respondenten volgt een academische master (zie figuur 24).

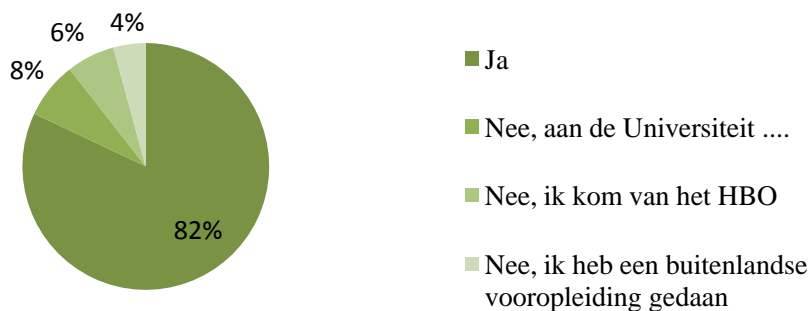

Figuur 23. Heb je tijdens het volgen van je huidige master nog recht op studiefinanciering?

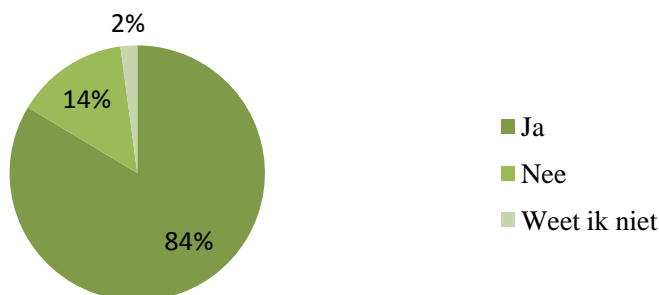

Figuur 24. Wat voor soort master volg je?

Verder bleek uit dit onderzoek dat het overgrote deel van de studenten (82%) zijn bacheloropleiding aan Universiteit Utrecht gevolgd heeft (zie figuur 25). Dit gegeven komt overeen met de resultaten die worden weergegeven in figuur 26, waarin te zien is dat 84% van de respondenten een doorstroommaster heeft gekozen.

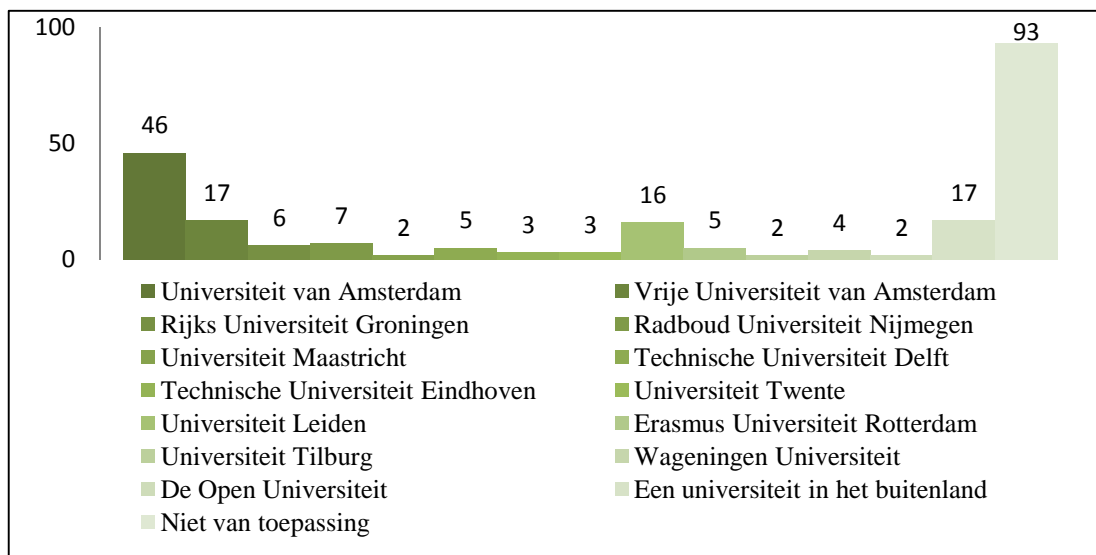

Figuur 25. Heb je je bacheloropleiding aan de Universiteit Utrecht gevolgd?

Figuur 26. Sluit de master direct aan op je bacheloropleiding, als doorstroommaster?

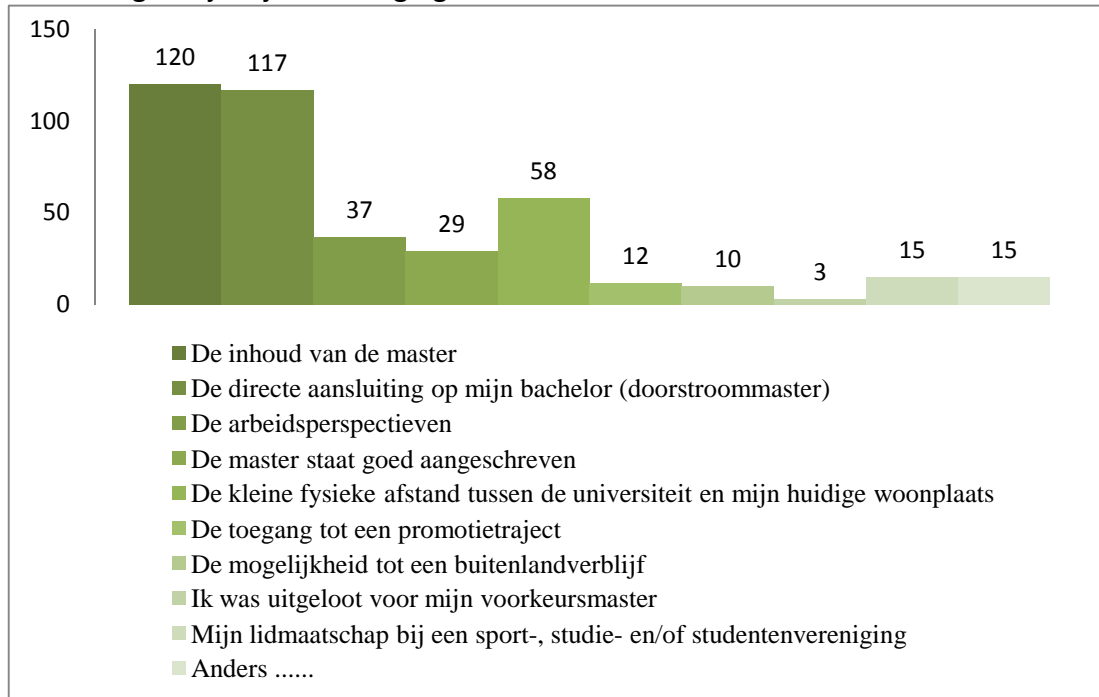
Bij het overwegen van andere Universiteiten blijkt dat de top 5 bestaat uit Universiteit van Amsterdam, Vrije Universiteit van Amsterdam, een buitenlandse universiteit, Universiteit Leiden en Radboud Universiteit Nijmegen (zie figuur 27). Doordat veel van de studenten een doorstroommaster kiezen wordt door hen ook geen andere universiteit overwogen. Bijna de helft van de studenten geeft daarom ook 'niet van toepassing' als antwoord op de vraag 'Heb je ooit een master aan een andere universiteit overwogen? Zo ja, welke?'.

Figuur 27. Heb je ooit een master aan een andere universiteit overwogen? Zo ja, welke?

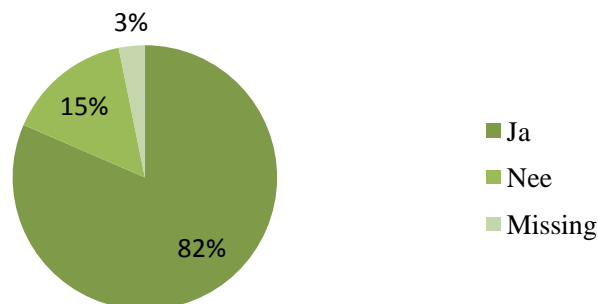
De voornaamste redenen voor het kiezen van een master aan Universiteit Utrecht zijn de inhoud van de master (63%), de directe rechte aansluiting op de bacheloropleiding (omdat

ze een doorstroommaster hebben gekozen) (62%) en de kleine fysieke afstand tussen de universiteit en de huidige woonplaats van de student (31%) (figuur 28). Deze factoren blijken van belang te zijn bij het afweging voor het kiezen van een Universiteit.

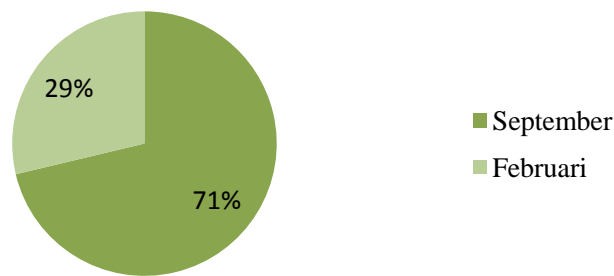
Figuur 28. Waarom heb je gekozen voor je huidige master aan de UU?

Dit onderzoek toont verder ook aan dat maar liefst 82% van de respondenten tevreden is met het huidige masteraanbod van Universiteit Utrecht (Zie figuur 29). De studenten die niet tevreden zijn, geven als redenen dat de master die zij op het oog hadden is samengevoegd met een andere master of is opgeheven. Een voorbeeld is de master Fiscaalrecht.

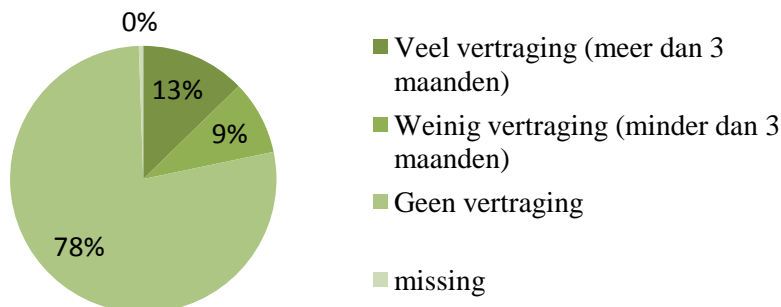

Figuur 29. Was je tevreden met het huidige masteraanbod van de UU?

Als wordt gekeken naar de instroommomenten - september en februari - dan blijkt dat tweederde deel in september en een derde in februari begonnen is met zijn/haar masteropleiding. Het overgrote deel (78%, zie figuur 30) van de respondenten geeft aan geen vertraging te hebben opgelopen door dit instroommoment (zie figuur 31).

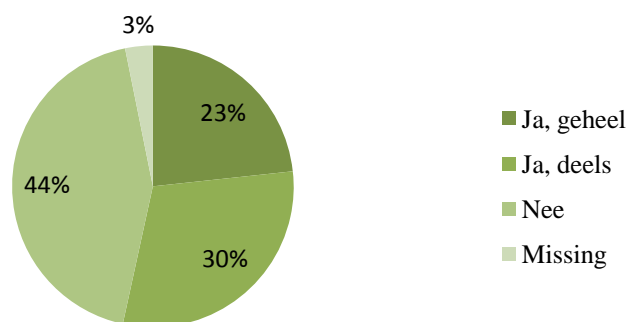

Figuur 9. Wanneer ben je ingestroomd in je master?

Figuur 10. Heb je vertraging opgelopen door dit instroommoment?

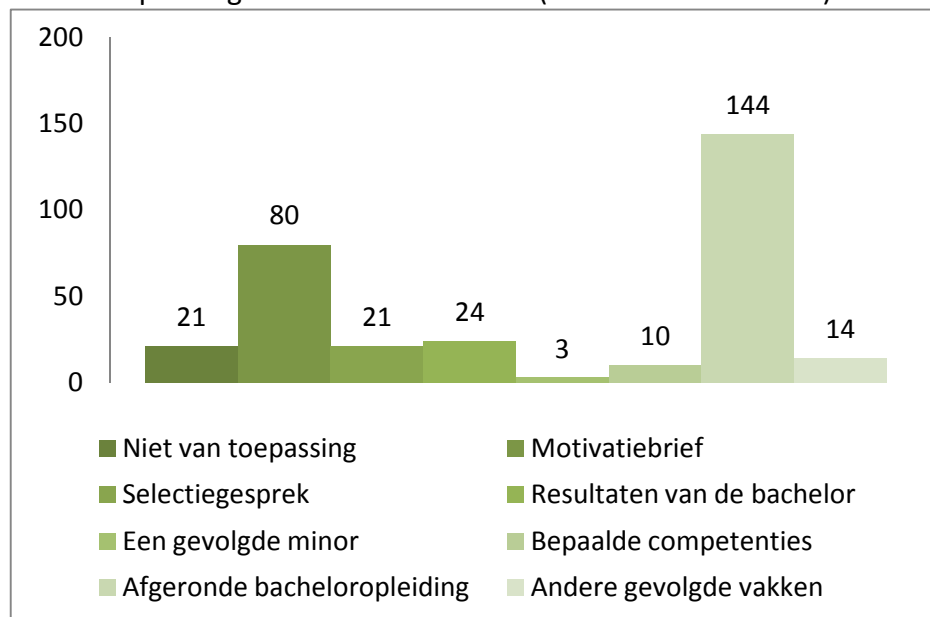
Bijna de helft van de studenten (44%) (zie figuur 32) houdt rekening met wat voor invulling wordt gegeven aan de profileringsruimte. Deze vraag werd gesteld om na te gaan wat de Utrechtse student doet met zijn/haar profileringruimte en of er weloverwogen voor een bepaald vak wordt gekozen.

Figuur 32. Houd je rekening met je profileringsruimte?

Er werd bij dit onderzoek gevraagd naar de selectiecriteria die van toepassing waren voor hun masteropleiding. De antwoorden op deze vraag worden in figuur 33 aangegeven voor alle studenten bij elkaar en in figuur 34 worden de resultaten per faculteit weergegeven. Bij de weergave per faculteit is te zien dat alle faculteiten gebruik maken van een motivatiebrief behalve faculteit REBO. Dit zou ook kunnen liggen aan de masteropleidingen waar is geënquêteerd. Verder is te zien dat bij faculteit Bètawetenschappen geen gebruik wordt gemaakt van een selectiegesprek. Het gevolgd hebben van een bepaalde minor wordt alleen door een enkeling bij faculteiten Geesteswetenschappen en Geowetenschappen

aangegeven als selectiecriteria. De meest voorkomende criteria zijn een afgeronde bacheloropleiding en een motivatiebrief (m.u.v. faculteit REBO).

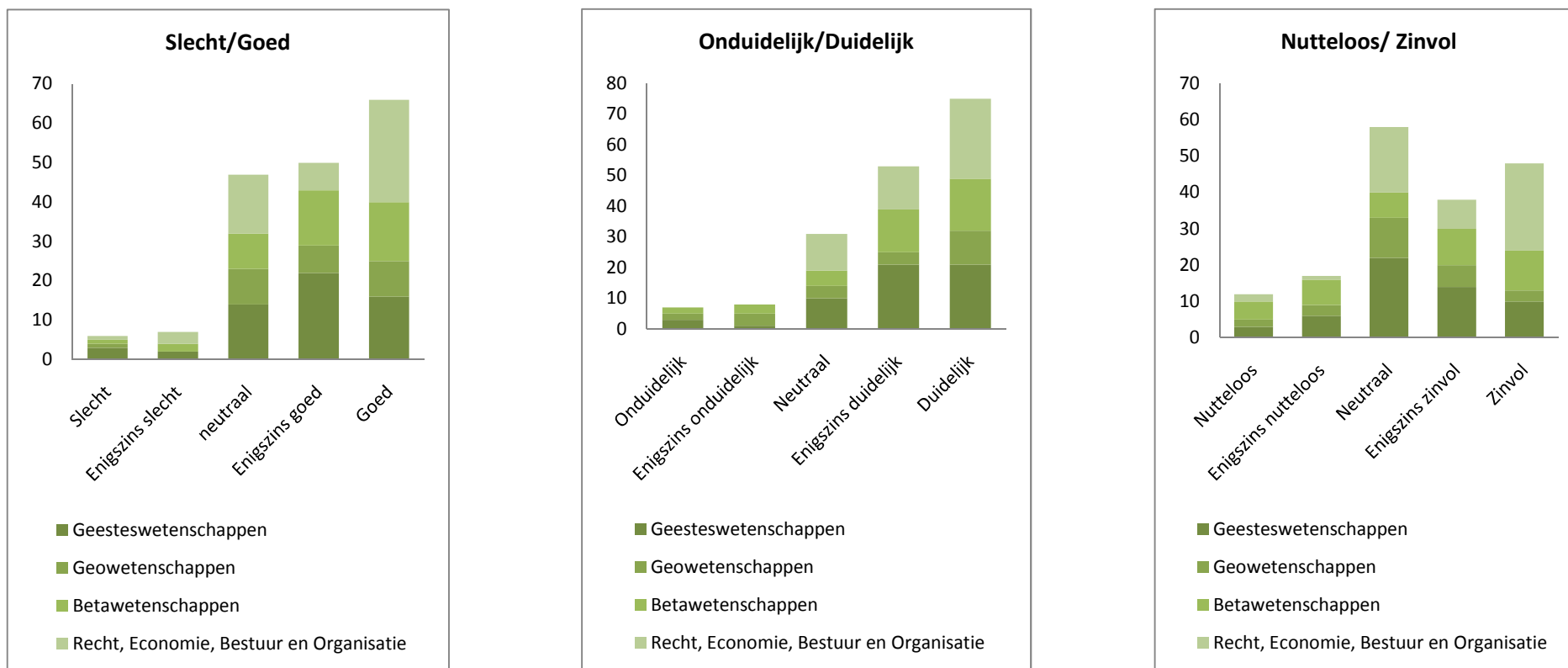

Figuur 33. Welke selectiecriteria waren van toepassing bij de toelating van je huidige master?(I)

	Geen selectiecriteria	Motivatiebrief	Selectiegesprek	Resultaten van de bachelor	Een gevolgde minor	Bepaalde competenties	Een afgeronde bacheloropleiding	Andere gevolgde vakken	totaal
Geesteswetenschappen	2	37	19	8	2	3	45	5	121
Geowetenschappen	0	17	2	9	1	2	21	7	54
Bètawetenschappen	5	26	0	7	0	5	35	1	79
Recht, economie en B&O (REBO)	14	0	21	0	0	0	43	1	79

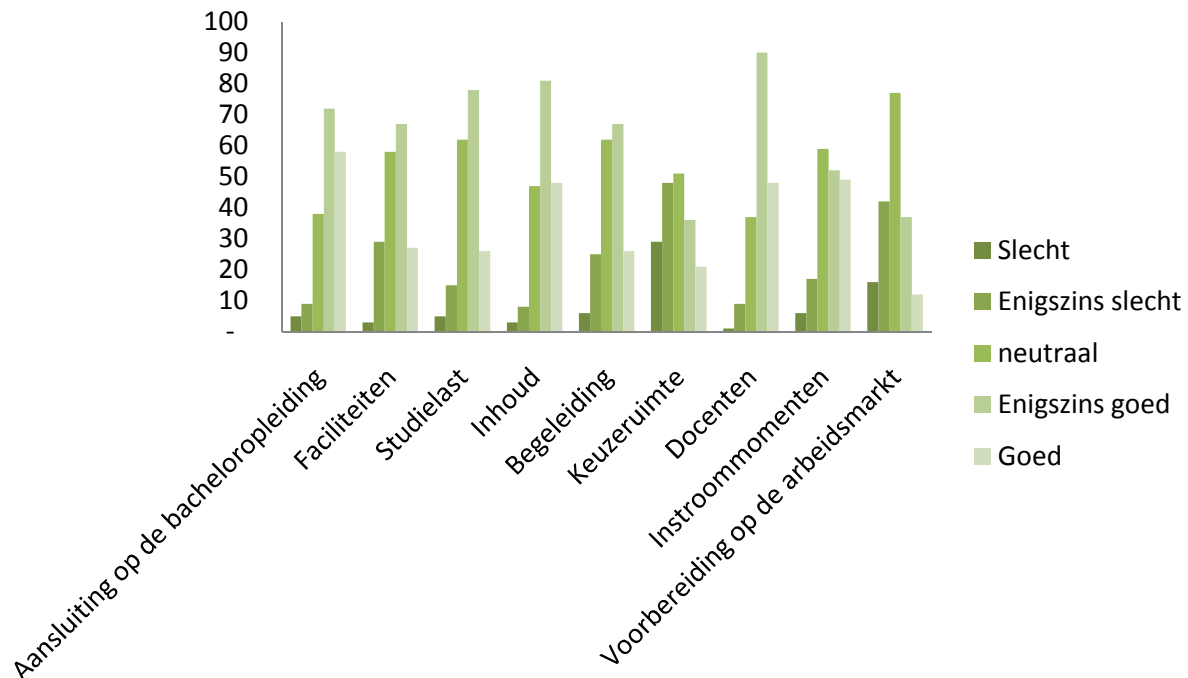
Tabel 4. Welke selectiecriteria waren van toepassing bij de toelating van je huidige master?(II)

Aan de studenten werd ook gevraagd wat zij van deze selectiecriteria vinden. De resultaten hiervan staan in tabel 4 weergegeven. Het merendeel van de studenten is positief over de selectiecriteria. Merkwaardig is dat bijna de helft (47,8%, n = 23) van de respondenten van faculteit Geowetenschappen de selectiecriteria duidelijk vindt in tegenstelling tot bij de andere faculteiten waar dit aantal minder is. Bij faculteit REBO beoordeelt 50% van de respondenten de selectiecriteria goed en bij de andere faculteiten is dit minder het geval (Geesteswetenschappen = 28,1% (n=57), Geowetenschappen = 37,5% (n=24) en Bètawetenschappen = 36,6% (n= 41)).

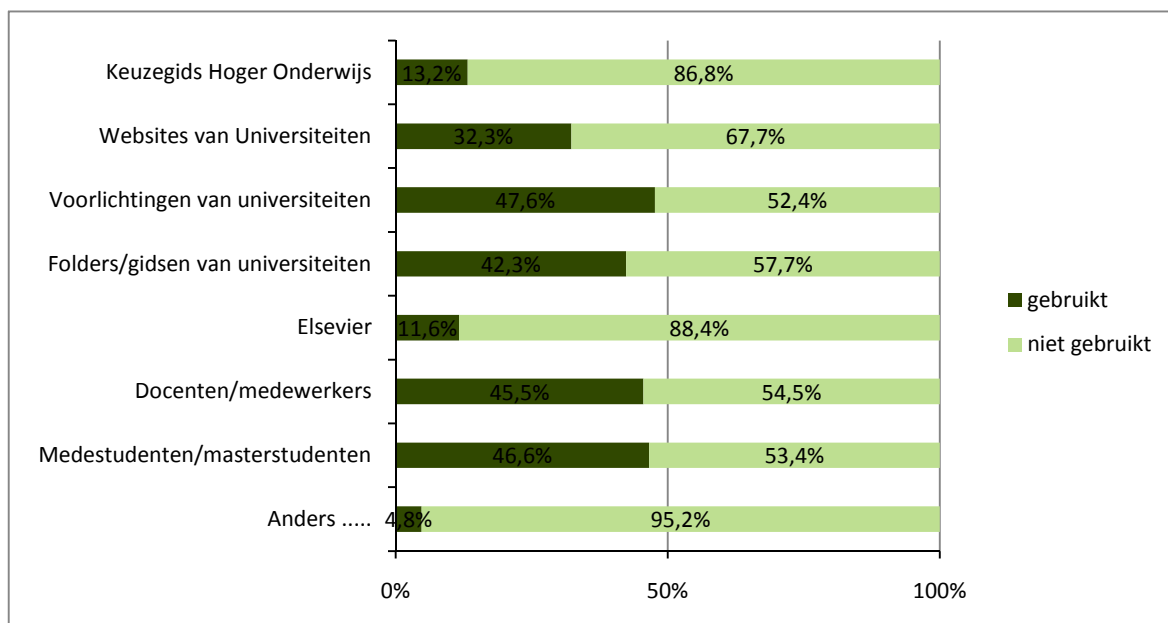
Figuur 34. Wat vond je van de selectiecriteria/ selectieprocedure van je huidige master?

Er werd ook gevraagd of de student tevreden is met zijn/ haar huidige master. Hun mening werd gevraagd over de aansluiting op de bacheloropleiding, de faciliteiten, de studielast, de inhoud, de begeleiding, de keuzeruimte, de docenten, de instroommomenten en de voorbereiding op de arbeidsmarkt. De meeste van deze factoren zijn positief beoordeeld, maar opvallend is dat een vierde deel van het aantal studenten een negatief oordeel geeft de keuzeruimte (25,9%, n = 185).

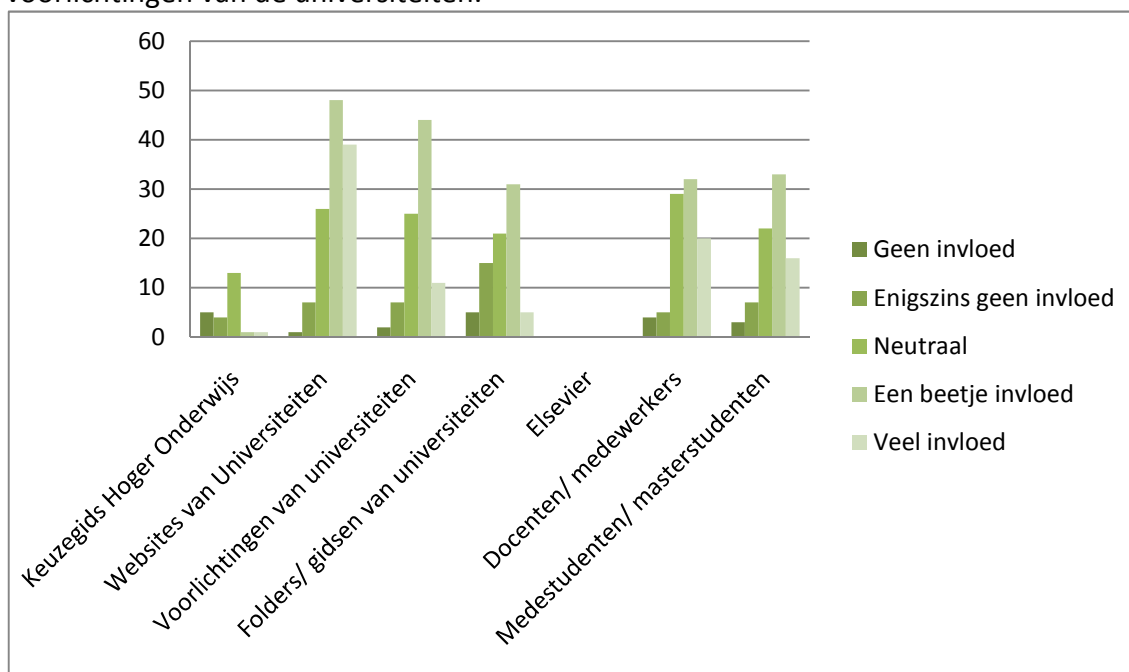
Figuur 35. Wat vind je van je huidige master?

De voornaamste bronnen waar gebruik van wordt gemaakt bij het maken van een masterkeuze zijn de voorlichting van de universiteiten, de folders/gidsen van de universiteiten, de docenten/ medewerkers en de medestudenten/ masterstudenten. De Keuzegids Hoger Onderwijs en het Elsevier worden in beduidend mindere mate geraadpleegd (figuur 36).

Figuur 36. Van welk(e) bron(nen) maakte je gebruik bij je keuze voor een master?(I)

In figuur 37 wordt de invloed van bovengenoemde informatiebronnen op de masterkeuze weergegeven. Wat gelijk opvalt, is dat Elsevier helemaal geen invloed heeft. De student is blijkbaar niet geïnteresseerd in de 'ranking' van de universiteiten die in het blad Elsevier wordt gepubliceerd. De bronnen die het meeste invloed hebben, zijn de websites en de voorlichtingen van de universiteiten.

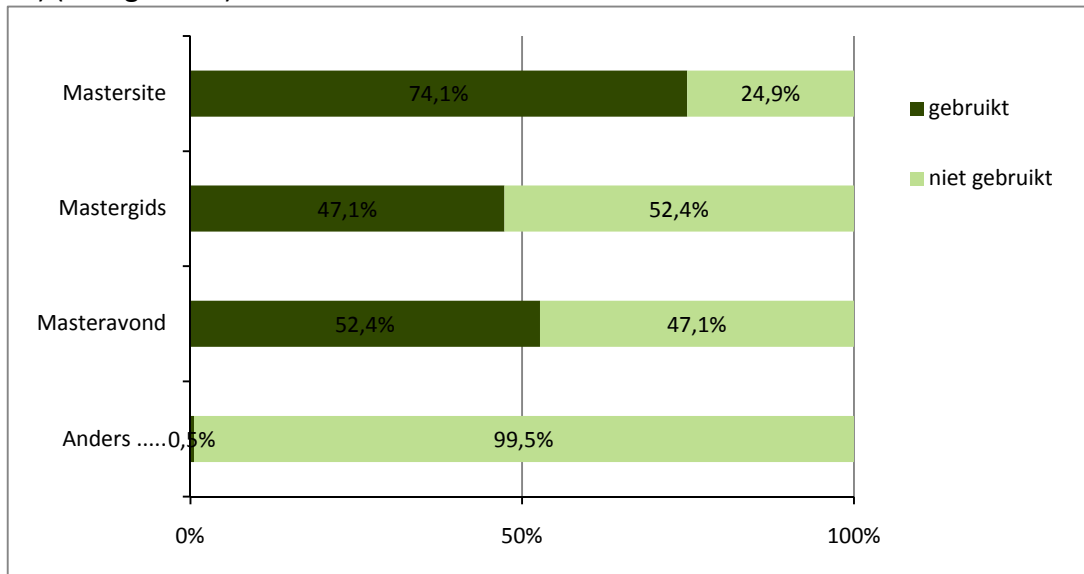

Figuur 37. Van welk(e) bron(nen) maakte je gebruik bij je keuze voor een master?(II)

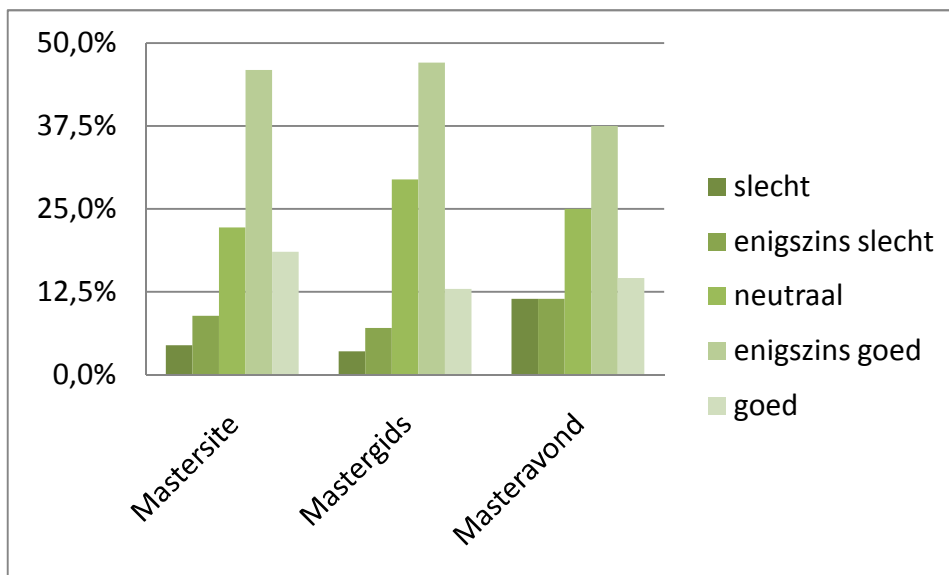
Als laatste werd aan de student gevraagd welke informatievoorzieningen van de UU hij/zij bezocht of bekeken heeft. Van de bronnen mastersite, mastergids en masteravond wordt de masteravond het meest geraadpleegd (zie figuur 38). Ook werd gevraagd naar de mening van de student over deze bronnen. De meeste studenten gaven "enigszins goed" als

antwoord (mastersite 45,9% (n = 135), mastergids 47,1% (n = 85), masteravond 37,5% (n = 96) (zie figuur 39).

Figuur 38. Welke informatievoorzieningen van de UU heb je wel eens bezocht/ bekeken?(I)

Figuur 39. Welke informatievoorzieningen van de UU heb je wel eens bezocht/ bekeken?(II)

4. Conclusie

4.1. Conclusie bachelorenquête

- *Na de bacheloropleiding.* 92% van de Utrechtse bachelorstudenten willen na hun bacheloropleiding een master gaan volgen. De rest wil of een andere bacheloropleiding gaan doen, omdat de inhoud van de bachelor hen aanspreekt en de arbeidsperspectieven goed zijn. Of ze willen een tussenpauze tussen hun bacheloropleiding en masteropleiding om vooral te gaan reizen en werken.
- *Soort master.* 57,% van de bachelorstudenten weet nog niet welke master hij wil gaan doen en 42,9% van de bachelorstudenten weet het al wel. Het zijn met name de tweedejaars bachelorstudenten die nog niet weten welke master ze willen gaan doen. Meer dan de helft van bachelorstudenten (58,9%) wil een academische master volgen en 13,2% een onderzoeksmaster. De studenten die onderzoeksmaster invulden, zijn vooral afkomstig van de faculteit Bètawetenschappen.
- *De UU en andere universiteiten.* 56,2% van de bachelorstudenten weet zeker dat hij een master aan de UU wil volgen. 14,8% van de bachelorstudenten wil een master aan een andere universiteit volgen. De universiteiten, waar de meeste studenten naar toe zouden willen, zijn: de Universiteit van Amsterdam, de Vrije Universiteit van Amsterdam, Universiteit Leiden, Radboud Universiteit Nijmegen en een universiteit in het buitenland.
- *Argumenten voor masterkeuze.* De inhoud van de master vinden de studenten het belangrijkste argument. 88,2% van de bachelorstudenten vulden dit antwoord in. Daarna volgden: doorstroommaster met 51,6% en arbeidsperspectieven met 47,4%. Lidmaatschap bij een vereniging is voor vrijwel geen enkele bachelorstudent een argument.
- *Invloed bronnen voor de masterkeuze.* De studenten gaven aan dat de Keuzegids Hoger Onderwijs en de Elsevier geen invloed hebben gehad op hun masterkeuze. Daarentegen hebben websites van de universiteiten, voorlichtingen, folders en docenten en medestudenten wel invloed gehad op de keuze. Van de bronnen van de UU hebben de bachelorstudenten het meest de mastersite van de UU bezocht in vergelijking met de mastergids en de mastervoorlichtingsavond. De respondenten gaven over het algemeen een goed oordeel over de informatievoorzieningen van de UU.
- *Tevredenheid masteraanbod UU.* De meeste bachelorstudenten zijn tevreden over het masteraanbod van de UU. 69,4% is tevreden. De rest van de bachelorstudenten die ontevreden is, gaf als argument dat de master is afgeschaft.

4.2. Conclusie masterenquête

- *De UU en andere Universiteiten.* 82% van de masterstudenten hebben een bacheloropleiding aan de UU gevolgd. Ze hebben bij het maken van hun masterkeuze de volgende andere universiteiten overwogen: de Universiteit van Amsterdam, de Vrije Universiteit van Amsterdam, Universiteit Leiden, Radboud Universiteit Nijmegen en een universiteit in het buitenland.
- *Argumenten voor masterkeuze.* De voornaamste reden dat ze hebben gekozen voor hun huidige master aan de UU is de inhoud van de master. Andere argumenten die ze hebben ingevuld zijn: de directe aansluiting op de bacheloropleiding (62,1%) en de kleine fysieke afstand tussen de universiteit en de woonplaats van de student (31%).
- *Tevredenheid eigen master.* De masterstudenten moesten hun oordeel geven over: de aansluiting op hun bacheloropleiding, de faciliteiten, de studielast, de inhoud, de begeleiding, de keuzeruimte, de docenten, de instroommomenten en de voorbereiding op de arbeidsmarkt. De meeste factoren zijn positief beoordeeld. Alleen gaf 25,9% van de masterstudenten een negatief oordeel over de keuzeruimte.
- *Invloed op bronnen op masterkeuze.* De Elsevier heeft helemaal geen invloed op de masterkeuze van de student. De bronnen die het meeste invloed hebben, zijn de websites en voorlichtingen van universiteiten. Van de bronnen van de UU wordt de masteravond het meest bezocht ten opzichte van de mastersite en de mastergids. De meeste studenten gaven enigszins positief oordeel over de informatievoorzieningen van de UU.
- *Tevredenheid masteraanbod UU.* Maar liefst 82% van de masterstudenten is tevreden over het huidige masteraanbod van de UU. De studenten die niet tevreden zijn geven als reden dat de master die zij op het oog hadden, is samengevoegd met een andere master of dat de master is opgeheven.

5. Discussie

Als eerst dient opgemerkt te worden dat bij de faculteit Sociale Wetenschappen niet is geënquêteerd onder masterstudenten. Dit komt doordat er in de periode van enquêteren geen colleges bij deze faculteit bezocht konden worden. Tijdens de blokken 3 en 4 liepen de studenten stage of werkten ze aan hun scriptie en daarom werden er geen colleges gegeven. Deze masterstudenten van deze faculteit worden daarom niet vertegenwoordigd in dit onderzoek. Verder blijkt uit de resultaten van de faculteit REBO dat de rechtenstudenten oververtegenwoordigd zijn in vergelijking met studenten van de opleidingen Economie en Bestuur en Organiseringswetenschap. Ook wordt de faculteit Geesteswetenschappen minder goed vertegenwoordigd in vergelijking met de andere faculteiten. Dit geldt voor zowel de bachelor- als de masterstudenten. Dit kan voor vertekening van de resultaten zorgen. Er zou verder geënquêteerd moeten worden tot het gewenste aantal is behaald en ook dient per opleidingen rekening gehouden te worden dat deze niet oververtegenwoordigd wordt.

Dit was echter moeilijk te realiseren, omdat dit onderzoek aan het eind van het collegejaar plaatsvond en de studenten daardoor moeilijker bereikbaar waren. Het geldt overigens ook voor de masterstudenten van de andere faculteiten, dat de studenten moeilijk te bereiken waren. Per mastercollege waren er vaak maar tien-vijftien studenten. Hierdoor was het niet haalbaar het gewenste aantal respondenten te realiseren.

Een ander punt ter discussie is dat zodra het gewenste aantal respondenten is bereikt er niet verder geënquêteerd is. Er is geen gerandomiseerde selectie gemaakt uit een grotere groep. Ook dit kan voor vertekening van de resultaten zorgen. Door een gerandomiseerde selectie te maken uit een groter aantal geënquêteerden kan een betere weergave worden gegeven van de werkelijkheid. Echter, ook dit is moeilijk te realiseren bij een kort tijdsbestek en een beperkte capaciteit.

Als je de resultaten van de bachelorstudenten vergelijkt met die van de masterstudenten, valt het op dat de meeste studenten zowel bij de bachelor als master voor een doorstroommaster kiezen. Is dit vanwege het gemak? Weet de student überhaupt wel wat een doorstroommaster is? Het is ook mogelijk dat studenten die denken dat ze een doorstroommaster volgen dit hebben ingevuld, terwijl dit eigenlijk niet het geval is. In de enquête had vermeld moeten worden, wat er onder de term “doorstroommaster” wordt verstaan. Verder blijkt bij beide groepen de top vijf voor overweging van andere universiteiten gelijk te zijn: Universiteit Amsterdam, Vrije Universiteit van Amsterdam, Universiteit Leiden, Radboud Universiteit, Universiteit Nijmegen en een buitenlandse universiteit. Ook de argumenten voor het maken van een masterkeuze is bij beide groepen gelijk. Wel is er een verschil in rangorde voor welke argumenten zij belangrijk vinden. De vijf meest genoemde argumenten zijn de inhoud van de master, een doorstroommaster, een kleine fysieke afstand, de arbeidsperspectieven en een goed aangeschreven master. Als verder wordt gekeken naar de informatievoorzieningen dan geven de studenten aan dat zowel de bachelorstudenten als de masterstudenten het meest de mastersite raadplegen in vergelijking met de mastergids en de masteravond. Alle drie bronnen worden als goed beoordeeld door de studenten.

Dit onderzoek heeft veel vragen opgewekt. Zo blijkt uit dit onderzoek dat studenten die ontevreden zijn over hun master voornamelijk studenten zijn van wie hun master komend

jaar wordt afgeschaft. Is het een reden voor deze studenten, die niet tevreden zijn over de mastermogelijkheden om naar een ander universiteit over te stappen? Uit de resultaten kan niet achterhaald worden waar ze hun alternatieve master zullen volgen. Deze resultaten wekken wel de volgende vragen op: Wat kan de Universiteit doen als masters vanwege bezuinigingen afgeschaft moeten worden? Hoe kan zij haar studenten zo tevreden mogelijk houden? Moet de Universiteit transparanter zijn over de veranderingen betreffende het afschaffen van een master? Moet de Universiteit meer begeleiding geven aan haar studenten die een masterkeuze moeten doen?

De selectiecriteria blijken geen blokkade te vormen voor de studenten. Komt dit doordat ze van tevoren goed zijn ingelicht en daardoor rekening hebben gehouden met de criteria, zodat er nu geen problemen ontstaan? Of zijn selectiecriteria überhaupt geen blokkade?

Hoe komt het dat een grote groep respondenten naar de Universiteit van Amsterdam wil? Komt het door de stad of door de masterinhoud? Of zijn er nog andere factoren die een rol spelen?

Bij vervolgonderzoek dienen ook andere onderzoeksmethodes overwogen te worden. De voorkeur gaat uit naar onderzoek door middel van interview om het onderzoek kwalitatief te bevorderen. Deze methode vereist meer tijd, maar geeft meer diepgaande informatie. Er kan dan makkelijker worden doorgevraagd afhankelijk van wat de student antwoordt. De huidige onderzoeksmethode geeft vooral cijfermatig inzicht.

6. Aanbevelingen

Uit dit onderzoek is gebleken dat het merendeel van de studenten tevreden is met het huidige masteraanbod van de Universiteit Utrecht. Zij baseren hun keuze voornamelijk op de inhoud van de master. Op zich is dat een mooi resultaat, maar de vraag blijft waarom de UU dan toch last heeft van uitstroom na de bachelorfase. In de aanbeveling zullen wij ons richten op zaken die effect hebben voor het bacheloronderwijs. In deze periode van de studietijd wordt immers gekozen voor een bepaalde master.

Als eerste blijkt uit de resultaten dat 82% van de respondenten van de masterenquête een bachelor had gevolgd aan de UU. Dit is een stuk hoger dan het landelijk gemiddelde uit de Studentenmonitor 2006, waar het percentage 70% was. Ook blijkt dat al 56,2% van de bachelorrespondenten zeker weet dat zij een master aan de UU wil volgen. Wij zouden de UU dan ook willen aanbevelen zich te richten op studenten van buiten de UU: maak voor hen duidelijk waarom juist de UU een goede universiteit is om een master aan te volgen, en wat de UU (en de opleiding) jou als student kan bieden. Dit heeft ook te maken met een scherpere profilering ten opzichte van vergelijkbare opleidingen aan andere universiteiten. Door het verschil te maken ten opzichte van andere opleidingen weten studenten waar zij voor kiezen. Bij herstructurering, zoals bij Geesteswetenschappen, dient goed gecommuniceerd te worden over de veranderingen.

Uit de resultaten bleek verder dat 72% van de tweedejaars bachelorstudenten nog niet weet waar hij welke master wil gaan volgen. Dit is een aanzienlijk aantal, zeker als men in gedachte houdt dat deze enquête is afgenomen in het tweede semester, en zij al vrij dicht bij het derde jaar zijn. Van de derdejaars weet 34% nog niet welke master zij willen gaan volgen; er is dus veel te winnen ofwel te verliezen voor de UU in deze studiejaar. De voorlichting zou zich op de groep tweedejaars bachelorstudenten moeten richten, zodat zij rekening kunnen houden met de invulling van hun profileringsruimte in het derde studiejaar. Goede voorbeelden hiervoor zouden een extra tutorgesprek aan het eind van het tweede jaar kunnen zijn, of het helder maken van welke master aansluit bij een bepaald vak.

Als laatste gaf ruim een kwart van de masterstudenten (25,4%) een negatief waardeoordeel over de keuzeruimte in hun master. Verder onderzoek is nodig naar wat zij voor extra keuze zouden willen. In de resultaten komt dit niet naar voren: wellicht hebben zij behoefte aan meer keuzes tussen vakken, maar wellicht ook binnen vakken en de keuzeruimte voor een stage.

Nader onderzoek is ook nodig naar de externe factoren, waar de Universiteit Utrecht geen invloed over kan uitvoeren. In gesprekken met medestudenten horen wij ook argumenten dat zij genoeg hebben gezien van de stad Utrecht en toe zijn aan een andere omgeving. Wij hebben deze factoren expres buiten ons onderzoek gelaten, want wij hebben ons gericht op de onderwijsaspecten waarop een masterkeuze gebaseerd kan zijn.

Referenties

Nationale Studentenenquete 2009, uitgevoerd door Studiekeuze123

De Studentenmonitor Hoger Onderwijs 2006, Hoofdstuk 3, uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

De Verklaring van Bologna, 19 juni 1999.

Bijlagen

- 1) Bachelorenquête
- 2) Masterenquête

Stichting Onderwijs Evaluatie Rapport (OER) doet elk jaar onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs van de Universiteit Utrecht (UU). Zo doen we dit collegejaar (2009/2010) onderzoek naar de universiteitsbrede thema's internationalisering en masteraanbod.

Met de enquête die nu voor je ligt willen we inzicht krijgen of jullie tevreden zijn met het masteraanbod. We hopen dat je even tijd hebt en de enquête wilt invullen. Door het invullen kun je een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van beleid door de UU omtrent masters en mastervoorlichting!

- Geslacht** : man vrouw
Leeftijd : _____ jaar
Faculteit : Geesteswetenschappen Geowetenschappen
 Bètawetenschappen Sociale wetenschappen
 Recht, Economie, Bestuur en Organisatie

Opleiding : _____

1. In welk studiejaar ben je begonnen met je bacheloropleiding?

- 2004/2005 2007/2008
 2005/2006 2008/2009
 2006/2007 2009/2010

2. Wat ga je doen als je je bachelordiploma behaald hebt?

- Een masteropleiding
 Een andere bacheloropleiding (ga door naar vraag 15)
 Werken (ga door naar vraag 17)
 Anders, namelijk _____ (ga door naar vraag 17)

3. Weet je al welke master je wilt volgen?

- Ja
 Nee

4. Weet je al of je een master aan de Universiteit Utrecht wilt volgen?

- Ik ga een master aan de UU volgen (ga door naar vraag 6)
 Ik ga een master aan een andere universiteit doe
 Ik twijfel nog over master en/of universiteit

5. Welke universiteit(en) overweeg je voor je masterkeuze?

☐ Universiteit Utrecht (UU)	☐ Universiteit van Amsterdam (UVA)
☐ Vrije Universiteit van Amsterdam (VU)	☐ Universiteit Leiden
☐ Rijks Universiteit Groningen (RUG)	☐ Erasmus Universiteit Rotterdam
☐ Radboud Universiteit Nijmegen	☐ Universiteit Tilburg
☐ Universiteit Maastricht	☐ Wageningen Universiteit
☐ Technische Universiteit Delft	☐ De Open Universiteit
☐ Technische Universiteit Eindhoven	☐ Een universiteit in het buitenland
☐ Universiteit Twente	☐ Weet ik nog niet

6. Welk(e) argument(en) zijn bepalend voor je masterkeuze? (*Kruis aan wat van toepassing is; meerdere antwoorden zijn mogelijk*)

- De inhoud van de master
- De directe aansluiting op mijn bachelor (doorstroommaster)
- De arbeidsperspectieven
- De master staat goed aangeschreven
- De kleine fysieke afstand tussen de universiteit en mijn huidige woonplaats
- De toegang tot een promotietraject
- De mogelijkheid tot een buitenlandverblijf
- Mijn lidmaatschap bij een sport-, studie- en/of studentenvereniging
- Anders, namelijk _____

7. Ben je tevreden met het huidige masteraanbod van de Universiteit Utrecht?

- Ja   Nee   , omdat _____
- _____
- _____
- _____

8. Wat voor soort master zou je willen volgen?

- Een academische master
- Een onderzoeksmaster
- Een educatieve master
- Weet ik nog niet

9. Sluit de master direct aan op je bacheloropleiding, als doorstroommaster?

- Ja
- Nee
- Weet ik (nog) niet

10. Houd je bij de invulling van je profileringsruimte rekening met de master die je wilt gaan volgen?

- Ja
- Nee

11. Als je een master gaat volgen, heb je dan nog recht op studiefinanciering?

- Ja, voor mijn volledige master
- Ja, voor een gedeelte van mijn master
- Nee

12. Voor veel masters moet je voldoen aan bepaalde selectiecriteria. Geef aan in hoeverre de onderstaande criteria voor jou een belemmering/blokkade zouden kunnen vormen voor je masterkeuze.

Motivatiebrieven	:	Geen blokkade	☐	☐	☐	☐	☐	Blokkade
Selectiegesprek	:	Geen blokkade	☐	☐	☐	☐	☐	Blokkade
Resultaten van de bachelor	:	Geen blokkade	☐	☐	☐	☐	☐	Blokkade
Een bepaalde gevolgde minor	:	Geen blokkade	☐	☐	☐	☐	☐	Blokkade
Bepaalde andere gevolgde vakken	:	Geen blokkade	☐	☐	☐	☐	☐	Blokkade
Een afgeronde bacheloropleiding	:	Geen blokkade	☐	☐	☐	☐	☐	Blokkade

13. Van welk(e) bron(nen) maak je gebruik bij je keuze voor een master? (*Kruis de bron(nen) aan en kruis daarna aan in welke mate deze bronnen van invloed zijn op je masterkeuze*)

☐ Keuzegids Hoger Onderwijs	:	Geen invloed	☐	☐	☐	☐	☐	Veel invloed
☐ Websites van universiteiten	:	Geen invloed	☐	☐	☐	☐	☐	Veel invloed
☐ Voorlichtingen van universiteiten	:	Geen invloed	☐	☐	☐	☐	☐	Veel invloed
☐ Folders/gidsen van universiteiten	:	Geen invloed	☐	☐	☐	☐	☐	Veel invloed
☐ Elsevier	:	Geen invloed	☐	☐	☐	☐	☐	Veel invloed
☐ Docenten/medewerkers	:	Geen invloed	☐	☐	☐	☐	☐	Veel invloed
☐ Medestudenten/masterstudenten	:	Geen invloed	☐	☐	☐	☐	☐	Veel invloed
☐ Anders, namelijk _____	:							

14. Welke informatievoorzieningen van de UU heb je wel eens bezocht/bekeken? (*Kruis de informatievoorziening aan en kruis daarna aan wat je van deze voorzieningen vond*)

☐ Mastersite	:	Slecht	☐	☐	☐	☐	☐	Goed
☐ Mastergids	:	Slecht	☐	☐	☐	☐	☐	Goed
☐ Masteravond	:	Slecht	☐	☐	☐	☐	☐	Goed
☐ Anders, namelijk _____	:							
☐ N.v.t.	:							

Ga na deze vraag door naar vraag 18

VRAAG 15, 16 EN 17 ZIJN VOOR STUDENTEN DIE (NOG) GEEN MASTER WILLEN VOLGEN.

15. Aan welke universiteit wil je deze bacheloropleiding volgen?

☐ Universiteit Utrecht (UU)	☐ Universiteit van Amsterdam (UVA)
☐ Vrije Universiteit van Amsterdam (VU)	☐ Universiteit Leiden
☐ Rijks Universiteit Groningen (RUG)	☐ Erasmus Universiteit Rotterdam
☐ Radboud Universiteit Nijmegen	☐ Universiteit Tilburg
☐ Universiteit Maastricht	☐ Wageningen Universiteit
☐ Technische Universiteit Delft	☐ De Open Universiteit
☐ Technische Universiteit Eindhoven	☐ Een universiteit in het buitenland
☐ Universiteit Twente	

16. Waarom wil je nog een bacheloropleiding volgen? (*Kruis aan wat van toepassing is; meerdere antwoorden zijn mogelijk*)

- De inhoud van de bachelor opleiding spreekt me aan
- De arbeidsperspectieven van de bacheloropleiding zijn goed
- Ik ben er nog niet aan toe om te gaan werken
- Ik ben nog niet toe aan een master
- Anders, namelijk _____

17. Waarom wil je (nog) geen universitaire master volgen? (*Kruis aan wat van toepassing is; meerdere antwoorden zijn mogelijk*)

- Ik kan een master niet financieren
- Ik ontvang geen studiefinanciering meer
- Ik wil gaan werken
- Ik wil gaan reizen
- Ik wil een tussenpauze
- Anders, namelijk _____

18. Hoe zou de UU haar mastervoorlichting en/of haar masteropleidingen kunnen verbeteren? Schrijf hieronder jouw suggesties op.

Opmerkingen over Stichting OER en/of de enquête:

EINDE VAN DE ENQUÊTE – HARTELIJK DANK VOOR JE MEDEWERKING

Wil jij op de hoogte gehouden worden?

- Ik wil op de hoogte blijven via de nieuwsbrief van Stichting OER
- Ik wil op de hoogte blijven van het onderzoek *masteraanbod*
- Ik wil de presentatie over de resultaten van het onderzoek bijwonen
- Ik heb interesse in een bestuursfunctie bij Stichting OER en stuur mij extra informatie

Schrijf dan hieronder jouw e-mailadres op.

.....

Stichting Onderwijs Evaluatie Rapport
Achter Sint Pieter 25
kamer W101
3512 HR Utrecht

☎ Tel: (030) 2536194

✉ E-mail: oer@studver.uu.nl

🌐 Website: <http://www.oer.studver.uu.nl/>

Stichting Onderwijs Evaluatie Rapport (OER) doet elk jaar onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs van de Universiteit Utrecht (UU). Zo doen we dit collegejaar (2009/2010) onderzoek naar de universiteitsbrede thema's internationalisering en masteraanbod.

Met de enquête die nu voor je ligt willen we inzicht krijgen of jullie tevreden zijn met het masteraanbod. We hopen dat je even tijd hebt en de enquête wilt invullen. Door het invullen kun je een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van beleid door de UU omtrent masters en mastervoorlichting!

Geslacht : man vrouw

Leeftijd : _____ jaar

Faculteit : Geesteswetenschappen Geowetenschappen
 Bètawetenschappen Sociale wetenschappen
 Recht, Economie, Bestuur en Organisatie

Opleiding : _____

1. In welk jaar ben je begonnen met je master?

- 2007/2008
- 2008/2009
- 2009/2010

2. Heb je tijdens het volgen van je huidige master nog recht op studiefinanciering?

- Ja, voor mijn volledige master
- Ja, voor een gedeelte van mijn master
- Nee

3. Wat voor soort master volg je?

- Een academische master
- Een onderzoeksmaster
- Een educatieve master

4. Heb je je bacheloropleiding aan de Universiteit Utrecht gevolgd?

- Ja
- Nee, aan de Universiteit _____
- Nee, ik kom van het HBO
- Nee, ik heb een buitenlandse vooropleiding gedaan

5. Sluit de master direct aan op je bacheloropleiding, als doorstroommaster?

- Ja
- Nee
- Weet ik niet

6. Heb je ooit een master aan een andere universiteit overwogen? Zo ja, welke?

☐ Universiteit van Amsterdam (UVA)	☐ Universiteit Leiden
☐ Vrije Universiteit van Amsterdam (VU)	☐ Erasmus Universiteit Rotterdam
☐ Rijks Universiteit Groningen (RUG)	☐ Universiteit Tilburg
☐ Radboud Universiteit Nijmegen	☐ Wageningen Universiteit
☐ Universiteit Maastricht	☐ De Open Universiteit
☐ Technische Universiteit Delft	☐ Een universiteit in het buitenland
☐ Technische Universiteit Eindhoven	☐ N.v.t.
☐ Universiteit Twente	

7. Waarom heb je gekozen voor je huidige master aan de UU? (*Kruis aan wat van toepassing is; meerdere antwoorden zijn mogelijk*)

- De inhoud van de master**
- De directe aansluiting op mijn bachelor (doorstroommaster)**
- De arbeidsperspectieven**
- De master staat goed aangeschreven**
- De kleine afstand tot de UU en mijn huidige woonplaats**
- De toegang tot een promotietraject**
- De mogelijkheid tot een buitenlandverblijf**
- Ik was uitgeloot voor mijn voorkeursmaster
- Mijn lidmaatschap bij een sport-, studie- en/of studentenvereniging
- Anders, namelijk _____

8. Was je tevreden met het huidige masteraanbod van de Universiteit Utrecht?

- Ja   Nee   , omdat _____
- _____
- _____
- _____

9. Wanneer ben je ingestroomd in je master?

- September**
- Februari**

10. Heb je vertraging opgelopen door dit instroommoment?

- Veel vertraging (meer dan 3 maanden)
- Weinig vertraging (minder dan 3 maanden)
- Geen vertraging

11. Heb je bij de invulling van je profileringsruimte rekening gehouden met de master die je nu volgt?

- Ja, geheel
- Ja, deels
- Nee

12. Welke selectiecriteria waren van toepassing bij de toelating van je huidige master? (*Kruis de criteria aan die van toepassing waren*)

- N.V.T., want er waren geen selectiecriteria voor mijn master
- Motivatiebrief
- Selectiegesprek
- Resultaten van de bachelor
- Een gevolgde minor
- Bepaalde competenties
- Een afgeronde bacheloropleiding
- Andere gevolgde vakken

13. Wat vond je van de selectiecriteria/selectieprocedure van je huidige master?

- a) Slecht   Goed
- b) Onduidelijk   Duidelijk
- c) Nutteloos   Zinvol

14. Geef een algemeen oordeel: Wat vind je van je huidige master?

- a) De aansluiting op de bacheloropleiding : Slecht   Goed
- b) De faciliteiten : Slecht   Goed
- c) De studielast : Slecht   Goed
- d) De inhoud : Slecht   Goed
- e) De begeleiding : Slecht   Goed
- f) De keuzeruimte : Slecht   Goed
- g) De docenten : Slecht   Goed
- h) De instroommomenten : Slecht   Goed
- i) De voorbereiding op de arbeidsmarkt : Slecht   Goed

15. Van welk(e) bron(nen) maakte je gebruik bij je keuze voor een master? (*Kruis de bron(nen) aan en kruis daarna aan in welke mate deze bronnen van invloed waren op je masterkeuze*)

- Keuzegids Hoger Onderwijs : Geen invloed   Veel invloed
- Websites van universiteiten : Geen invloed   Veel invloed
- Voorlichtingen van universiteiten : Geen invloed   Veel invloed
- Folders/gidsen van universiteiten : Geen invloed   Veel invloed
- Elsevier : Geen invloed   Veel invloed
- Docenten/medewerkers : Geen invloed   Veel invloed
- Medestudenten/masterstudenten : Geen invloed   Veel invloed
- Anders, namelijk _____

16. Welke informatievoorzieningen van de UU heb je wel eens bezocht/bekeken? (*Kruis de informatievoorziening aan en kruis daarna aan wat je van deze voorzieningen vond*)

- Mastersite : Slecht   Goed
- Mastergids : Slecht   Goed
- Masteravond : Slecht   Goed

- Anders, namelijk _____
- N.v.t.

17. Heb je interesse om na je huidige master nog een andere master te volgen?

- Ja, aan de Universiteit Utrecht, omdat _____
_____
- Ja, aan een andere universiteit, omdat _____
_____
- Nee, omdat _____
_____

18. Hoe zou de UU haar mastervoorlichting en/of haar masteropleidingen kunnen verbeteren? Schrijf hieronder jouw suggesties op.

Opmerkingen over Stichting OER en/of de enquête:

EINDE VAN DE ENQUÊTE – HARTELIJK DANK VOOR JE MEDEWERKING

Wil jij op de hoogte gehouden worden?

- Ik wil op de hoogte blijven via de nieuwsbrief van Stichting OER
- Ik wil op de hoogte blijven van het onderzoek *masteraanbod*
- Ik wil de presentatie over de resultaten van het onderzoek bijwonen
- Ik heb interesse in een bestuursfunctie bij Stichting OER en stuur mij extra informatie

Schrijf dan hieronder jouw e-mailadres op.

.....

Stichting Onderwijs Evaluatie Rapport
Achter Sint Pieter 25
kamer W101
3512 HR Utrecht

☎ Tel: (030) 2536194

✉ E-mail: oer@studver.uu.nl

🌐 Website: <http://www.oer.studver.uu.nl/>